МІНСКАЯ ПРАЎДА

Газета заснавана 1 лістапада 1950 года | Аўторак, 28 чэрвеня 1994 года | № 67 (10767) | Цана 100 руб.

■ Юбілеі

МІНСКАМУ МЕТРО — 10

Маляўніча афармлены запрашальны білет на ўрачысты мітынг, прысвечаны пуску ўчастка першай лініі метрапалітэна, і цяпер захоўваецца ў мяне як памятны сувенір. Гэта была сапраўды знамянальная падзея для жыхароў беларускай сталіцы. Невыпадкова тады, 29 чэрвеня 1984 года, станцыя "Плошча Леніна" была поўнасцю запоўнена — кожнаму хацелася стаць першым пасажырам Мінскага метро.

Пятнаццаць гадзін. Кароткі мітынг — і вось ужо гучыць аб"ява:"поезд №1 адпраўляецца. Праз пяць хвілін — наступны".

Так пачаўся рух на ўчастку ад станцыі "Інстытут культуры" да "Маскоўскай". Работнікі метро расказвалі, што ў першыя дні наплыў пасажыраў дасягаў паўмільёна і больш. Мінчане спецыяльна прыходзілі сюды, каб пагледзець, што стварылі будаўнікі пад зямлёю. А дзейнічала толькі восем станцый на ўчастку "Інстытут культуры" — "Маскоўская" адлегласцю 7,84 кіламетра. Сёння ж мы едзем і да станцыі "Усход", а таксама карыстаемся лініяй другой чаргі. Адлегласць метро падвоілася і раўняецца цяпер 15,6 кіламетра. Штодзённа перавозіцца 420 тысяч чалавек.

У бліжэйшы час увойдзе ў эксплуатацыю ўчастак ад станцыі "Фрунзенская" да "Пушкінскай". А затым пачнецца рух па маршруце "Трактарны завод" — "Аўтазаводская" — "Магілёўская".

Перспектыва да 2000 года — пракласці лініі метро да Кунцаўшчыны, прадоўжыць першую чаргу да мікрараёнаў Паўднёвы Захад і Уручча.

Вядома, будаўніцтва падземкі вельмі дарагая рэч. Але гэта акупляецца тым, што метро — экалагічна чысты від транспарту, ды і ўвогуле яго пасажыр абыходзіцца дзяржаве амаль у тры разы дзешавей, чым пасажыр аўтобуса.

Для нас метро сёння ўжо стала прывычнай з"явай. Мы па праву ацанілі яго зручнасць, высокую культуру абслугоўвання, дакладнасць руху паяздоў. Гэта заслуга дружнага калектыву метрапалітэна. Віншуючы з юбілеем, хацелася б пажадаць ім далейшых поспехаў у нялёгкай і адказнай рабоце. І каб хутчэй вырашаліся праблемы, якія не абмінулі і іх.

Скажам, увод новых станцый другой чаргі патрабуе расшырэння рухомага саставу. Дзе яго ўзяць, калі ў гарадскім бюджэце няма патрэбных сродкаў? Адзін вагон каштуе 300 мільёнаў расійскіх рублёў. А сёлета спатрэбіцца для абслугоўвання новага ўчастка другой лініі 28 вагонаў.

Пётр СІДАРОВІЧ.

СЁННЯ Ў НАШАЙ ХАЦЕ СВЯТА, КАЛІ ЛАСКА — У НАШУ ХАТУ...

Сэнс гэтых слоў з папулярнай беларускай песні найбольш трапна характарызаваў атмасферу ўрачыстасцей, што прайшлі ў мінулую суботу і нядзелю ў гарадскім пасёлку Узда з нагоды 500-гадовага юбілею. Ды і сама песня неаднаразова гучала на святочных пляцоўках райцэнтра.

Пачатак святкаванню даў сход грамадскасці пасёлка і раёна з удзелам ганаровых гасцей, дэлегацый раёнаў Стаўбцоўскага, Маскоўскага г.Мінска, Дамадзедаўскага Маскоўскай вобласці, якія супрацоўнічаюць з Уздзенскім раёнам. Удзельнікі сходу праслухалі даклад намесніка старшыні райвыканкома Наталлі Шыянок, выступленні-віншаванні дырэктара швейнай фабрыкі Ганны Санковіч, старшыні калгаса "Зарэчча" Тамары Жыгалковіч, ветэрана вайны і працы Уладзіміра Парабковіча, калектыву школы мастацтваў, выхаванцаў дзіцячага сада № 4, старшыні выканкома Стаўбцоўскага гарсавета Вячаслава Цвірко, намесніка кіраўніка адміністрацыі Дамадзедаўскага раёна Аляксандра Лаўрухіна. Сход завяршыўся вялікім святочным канцэртам.

Другі дзень святкавання пачаўся з урачыстай літургіі, якую правёў у мясцовай царкве мітрапаліт Мінскі і Слуцкі Філарэт, Патрыяршы экзарх усяе Беларусі. Затым на гарадскім стадыёне, Чырвонай плошчы прайшлі канцэрты самадзейных калектываў Уздзенскага, Вілейскага, Стаўбцоўскага і іншых раёнаў вобласці, парад шэрагу духавых аркестраў вобласці.

У другой палове дня адбыўся футбольны матч паміж ветэранамі мінскага "Дынама" і ўздзенскім "Нёманам", былі наладжаны выступленні вучняў Дзешчанскай коннаспартыўнай школы. А вечарам уздзенцы змаглі паслухаць выступленне ансамбля "Сябры", паглядзець маляўнічы святочны феерверк.

Дапаўнялі свята конкурсы, гульні, вечары адпачынку, якія былі наладжаны ў многіх месцах пасёлка. Працаваў выязны гандаль.

(Наш кар.).

З ПАЛІГОНА — НА ПАШУ

Сёння на пашы некаторых калгасаў Старадарожчыны мнуць траву колы БТРаў. Але гэта нікога не хвалюе, хутчэй наадварот...

Калі ў суседнім Слуцку пачалі, згодна з дагаворам, знішчаць частку бронетранспарцёраў, да ваенных адразу завіталі работнікі райаграпрамтэхнікі. І купілі за невысокую цану нікому ўжо не патрэбныя колы з баявых машын. Паставілі на іх вялікія карыты. І прапанавалі жывёлаводам раёна: купляйце, вязіце на пашу, запаўняйце вадой, паіце кароў. А надзейныя баявыя колы дазволяць лёгка перацягваць карыты з аднаго месца ў другое. Наўрад ці хтосьці паквапіцца на іх, бо для аўтамашын колы не падыдуць...

Семнаццаць такіх паілак на колах зрабілі рамонтнікі. Навінкаю адразу зацікавіліся калгаснікі. Бо каштуюць паілкі ўсяго паўмільёна, у той час як з іншай "хадавой" — у два разы даражэй. Добра, што колы, якія выраблялiся для вайны, прыносяць нейкую карысць у нашай мірнай працы.

/Наш кар./.

ЧАМУ ТАК ЗДАРЫЛАСЯ І ШТО МОЖА БЫЦЬ ДАЛЕЙ?

Думаецца, для многіх вынікі першага тура прэзідэнцкіх выбараў сталі даволі нечаканымі. Чаму так здарылася? Што будзе далей? На гэтыя пытанні карэспандэнтаў Белінфарма адказваюць

Дырэктар Цэнтра стратэгічных ініцыятыў "Усход—Захад" Анатоль МАЙСЕНЯ:

— У прынцыпе, лабараторыя аксіяметрычных даследаванняў "Новак", якая па нашаму заказу рабіла прагнозы вынікаў выбараў, прагназіравала перамогу Аляксандру Лукашэнку. Але такога вялікага адрыву ад прэм'ера мы не чакалі. Я тлумачу гэта тым, што сам Кебіч і цяперашняя палітычная эліта не змаглі стварыць цэльнай праграмы. Да таго ж, каманда Старшыні Савета Міністраў у агітацыйнай кампаніі зрабіла ўпор не на пераконванне людзей, а на сілавыя метады. Гэта спрацавала бумерангам. Усе імкненні дыскрэдытацыі, збору кампрамата на Лукашэнку прыцягнулі на яго бок тых людзей, якія да апошніх дзён па ўсіх выніках апытанняў праходзілі ў графе тых, хто не вызначыў сваю пазіцыю. Адным словам, як і ва ўсіх постсацыялістычных краінах, у Беларусі вынікі выбараў — гэта своеасаблівая форма пратэсту народа супраць рэзкага пагаршэння ўзроўню жыцця. І менавіта таму ў другім туры галасавання я расцэньваю шанцы Лукашэнкі як вельмі высокія.

Кіраўнік Цэнтра даследаванняў будучыні Аляксандр ПАТУПА:

— Паводле маіх прагнозаў, якія я рабіў раней і з якімі добра знаёмы тэлегледачы і чытачы шэрагу газет, першым Прэзідэнтам павінен стаць прэм'ер-міністр Вячаслаў Кебіч. І сёння я па-ранейшаму ўпэўнены ў гэтым.

Такога анамальнага выніку не чакаў ніхто. Тым не менш трэба ўлічваць, што адбыўся толькі першы тур галасавання. Больш таго, такія вынікі надзвычай карысныя для нашага народа. Яны створаць стымул для з'яўлення "другой звіліны". Народ, выбіраючы далей, стане думаць. Цяпер усё будзе залежаць ад хуткасці фарміравання "другой звіліны". Я думаю, што наша каманда мае ўсе шанцы на перамогу ў другім туры.

Дырэктар Інстытута сацыялогіі Акадэміі навук Беларусі Яўген БАБОСАЎ:

— Такі вялікі адрыў Аляксандра Лукашэнкі ад Вячаслава Кебіча я звязваю з бяздарнай арганізацыяй апошніх выступленняў прэм'ер-міністра перад выбаршчыкамі па Беларускім тэлебачанні. Стваралася ўражанне, што Вячаслаў Францавіч баіцца размоў з апанентамі, абыходзіць вострыя пытанні. Хоць я асабіста ведаю, што ён умее добра трымацца і пры непрыемнай гутарцы. Да таго ж, той дробязны кампрамат у адрас Лукашэнкі, які ў апошнія дні перад выбарамі быў прадстаўлены аўдыторыі, даў зусім адваротны эфект і прыбавіў яму галасоў. Прагназіраваць зыход другога тура я пакуль што не бяруся, паколькі яшчэ не было часу дакладна прааналізаваць тое, што адбылося. Мне здаецца, могуць быць тры варыянты зыходу другога тура. Альбо, аб'яднаўшыся, кандыдаты, якія аказаліся ў пройгрышы, заклічуць выбаршчыкаў не аддаваць свае галасы ні Лукашэнку, ні Кебічу і тым самым "пракоцяць" абодвух. Альбо можа здарыцца, што каманда, якая ўступіла на першым этапе пальму першынства, мабілізуе рады, прааналізуе памылкі і ў выніку гэтага возьме рэванш. Ну а трэці варыянт — пераканаўчая перамога Лукашэнкі, паколькі ў яго па выніках першага тура сапраўды вельмі вялікі адрыў ад асноўнага саперніка.

Старшыня праўлення Нацыянальнага банка, член каманды Станіслава Шушкевіча Станіслаў БАГДАНКЕВІЧ:

— Такі велізарны разрыў паміж першым і другім месцамі сапраўды вялікая нечаканасць. У той жа час тое, што Пазняк набраў больш галасоў, чым Шушкевіч, — для мяне асабіста такая ж нечаканасць. Я меркаваў, што будзе наадварот. Зноў жа, Дубко, паводле маіх прагнозаў, павінен быў аказацца ніжэй, чым Новікаў.

Станіслаў Багданкевіч згадзіўся, што па папярэдніх выніках першага тура галасавання можна меркаваць і аб канчатковых рэзультатах выбараў. На пытанне, ці застаецца ў сіле яго заява ў інтэрв'ю "Народнай газеце" аб тым, што галоўны банкір рэспублікі гатовы працаваць з любым прэзідэнтам, — Станіслаў Антонавіч адказаў: "Заява зроблена, і я не адмаўляюся ад сваіх слоў. Гатовы разам працаваць, у тым ліку і з А.Лукашэнкам, але так, каб у аснове супрацоўніцтва ляжалі прынцыпы. Увогуле ж, я лічу, што абнаўленне, у тым ліку і кіраўніцтва, неабходна рэспубліцы ў любой форме".

БЕЛІНФАРМ.

НАСУПЕРАК ПРАГНОЗАМ

Выбары першага Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь прайшлі, насуперак некаторым прагнозам, пры даволі высокай актыўнасці выбаршчыкаў. Мінскую вобласць у гэтых адносінах можна назваць у ліку лідэраў. У спісы было ўнесена 1 мільён 175 тысяч 537 чалавек. Галасавала 973 тысячы 936. Або 82,8 працэнта. Вынікі выбараў аказаліся наступныя:

Дубко — 7,9 працэнта

Кебіч — 14,9 працэнта

Лукашэнка — 44,5 працэнта

Новікаў — 4,3 працэнта

Пазняк — 15,3 працэнта

Шушкевіч — 8,6 працэнта

Несапраўдных бюлетэняў выяўлена 18.788.

Фальсіфікацый, падману або якіх-небудзь падтасовак не было.

/Наш кар./.

Слесар Капыльскай райаграпрамтэхнікі Алег **СЯНЬКЕВІЧ** асвоіў выраб вёдраў, якія карыстаюцца попытам у насельніцтва.

Фота Анатоля БАСАВА.

ЛАНСКІЯ ВУЗЛЫ

Вёска Лань — цэнтральная сядзіба калгаса імя Леніна Нясвіжскага раёна — знаходзіцца ля вытоку аднайменнай рэчкі. З непрыкметных крыніц на поплаве вузенькае рэчышча паступова пашыраецца, бяжыць уздоўж сялянскіх сядзіб, абгінае кустоўе, бярэ кірунак на поўдзень рэспублікі.

Вясною і летам вёска патанае ў садах і, здаецца, прыслухоўваецца да булькання вады. І ўсё ж да ідыліі далёка. У Лані, як і паўсюдна ў рэспубліцы, шмат праблем, няпростых эканамічных вузлоў, развязаць якія не заўсёды пад сілу нават умудроным жыццёвым вопытам гаспадарнікам.

Мой даўні знаёмы брыгадзір паляводчай брыгады Аляксандр Буглай, які, можна сказаць, "з"еў зубы" на сваёй пасадзе, разважае:

— Вёску заціскаюць высокімі цэнамі на тэхніку, "мінералку", будматэрыялы. Каб купіць звычайны лямеш (раней каштаваў капейкі), трэба выкласці з кішэні тысячы "зайчыкаў". Адкуль іх набраць? Мы ж раз у год збіраем ураджай збожжа, бульбы, цукровых буракоў. Прадалі прадукцыю, атрымалі грошы (а яны абясцэньваюцца ўвачавідкі) — і круціся як можаш. Добра, што ёсць такі-сякі запас у нашых механізатараў — запчастак, вузлоў, механізмаў. Гэта і дазволіла правесці сёлета ў тэрмін сяўбу ячменю, прапашных культур.

Наконт развіцця фермерства ў Буглая свая думка: "Трэба, каб дзяржава плячо падставіла. Крэдытамі, насеннем, зручнай тэхнікай дапамагла. Бо нават каня сёння не купіш. А хто згодзіцца саматугам ірваць жылы на сваім "шнурку"?

Сын брыгадзіра Аляксандр з дыпломам агранома працуе побач з бацькам. Калі ў раёне падбіралі кандыдатуру для паездкі ў Швейцарыю на стажыроўку да фермераў, выбар прыпаў на яго. Чатыры месяцы Буглай-малодшы асвойваў азбуку гаспадарання ў далёкай краіне. Пераканаўся, што славіцца яна не толькі знакамітымі сырамі, але і надзвычай працавітымі людзьмі. "Там няма такіх доўгіх перакураў, як у нас, — расказвае Аляксандр. — Швейцарскія сяляне даражаць кожнай хвілінай. Я, як практыкант, разам з гаспадаром-фермерам уставаў на золку і ўвесь дзень шчыраваў па гаспадарцы. Вылічвалі з мяне за харчаванне, жыллё. Там усё лічаць, усё аналізуюць. Абібок будзе адчуваць сябе даволі няўтульна або папоўніць армію беспрацоўных. У нас жа ёсць людзі, якія сёрбаюць вялікімі лыжкамі ля грамадскага катла... Ці збіраюся стаць "аднаасобнікам", узяць надзел зямлі? Абдумваю гэты крок, узважваю ўсе "за" і "супраць". Магчыма, калі-небудзь і прыму рашэнне, хаця, каб накласці швейцарскі вопыт на сённяшнюю нашу рэчаіснасць, то вельмі гэта цяжка: розніца ў падыходзе як паміж небам і зямлёю".

Перад бацькам і сынам Буглаямі, як і перад усімі вяскоўцамі, сёння стаіць "кроўная" задача: не даць спустошыцца зямлі, бо застанёмся без хлеба, без бульбы, без цукру. Гэта там, "наверсе", можна бясконца дэбатаваць наконт зямельнага падзелу, а тут трэба закасваць рукавы. І добра, што хлебаробы гэта разумеюць, што вока сёння радуюць пасевы азіміны, ярыны. Састарэлыя людзі кажуць, што ўраджай чакаецца добры.

...Летась ад раслінаводства атрымалі 971 мільён рублёў выручкі. Лічба, здаецца, унушальная. Але ж колькі трэба гэтымі грашыма "залапіць дзірак"! Адна газавая кацельня на свінагадоўчым комплексе "з"ядае" за месяц мільёны і мільёны рублёў. Дарэчы, на комплексе звыш 15 тысяч свіней (раней было больш як 20 тысяч).

Каб спыніць "рух назад", праўленне калгаса і асабіста старшыня Анатоль Захарэвіч (нядаўна яму прысвоена званне "Заслужаны работнік сельскай гаспадаркі Беларусі") робяць проста-такі немагчымае: "выбіваюць" дзе толькі можна канцэнтраты, мікрадабаўкі, абсталяванне... За ўсё гэта, вядома ж, трэба плаціць дзесяткі, сотні мільёнаў рублёў. Быў выпадак, калі Мінскаму мясакамбінату калгас адгрузіў 130 тон свініны і чакаў... некалькі месяцаў, пакуль пералічаць яму 600 мільёнаў рублёў. Людзі за гэты час не атрымлівалі зарплату, не было за што купіць бензін, дызпаліва...

Загадчык комплексу Алег Мурахоўскі лічыць, што ў апошні час справы паляпшаюцца. Удаецца захаваць маладых парасят, павысіць прывагі жывёлы на адкорме. Сёлета мяркуецца больш нарыхтаваць травяной мукі, фуражнага збожжа (востра стаіць пытанне аб будаўніцтве ўласнага камбікормавага завода, каб не "кланяцца" перапрацоўшчыкам, якія дзяруць за сваю прадукцыю сем шкур)...

Цяжка сёння селяніну. Завязваецца штодзённа безліч эканамічных вузлоў, вялікіх і малых. Але ён, селянін, не апускае рукі. І ў калгасе працуе, і на ўласным падворку. А.Захарэвіч расказаў, што "выкраілі" сродкі на будаўніцтва жылля не толькі ў Лані, але і ў аддаленых вёсках. Мяркуецца не спыняць газіфікацыю, асфальтаванне вуліц і дарог. Чым толькі можна тут падтрымліваюць вяскоўцаў. Прадаюць па льготнай цане збожжа, цукар, парасят. Многія набываюць кароў, бо калгас таксама дапамагае нарыхтоўваць фураж.

Напрадвесні давялося мне прысутнічаць у Лані на агульным сходзе калгаснікаў. Размова ішла аб тым, як жыць, як "выкруціцца" ў гэты няпросты час. Быў прыемна здзіўлены, калі рэгламент сходу парушылі пенсіянеры: "Мы хочам уручыць нашаму старшыні пшанічны каравай, які спяклі самі. За клопаты і дабрыню да людзей, асабліва да састарэлых". І адна з жанчын, Марыя Вярбіцкая, паднесла Анатолю Канстанцінавічу вялікі, прыгожы і светлы, як сонца, бохан. У зале заапладзіравалі. А старшыня крышку сумеўся, пасля сказаў: "Мы не пакінем у бядзе сваіх калгаснікаў, і працаздольных, і непрацаздольных". Захарэвіч аддаў той каравай у залу, і кожны прысутны змог яго пакаштаваць...

Канстанцін ПРЫЁМКА.

ВЯРНУЛІСЯ З ГЕРМАНІІ

Па запрашэнню міжнароднай арганізацыі "Карэтас", якая спецыялізуецца на гуманітарнай дапамозе Беларусі, у Германіі чацвёрты раз пабываў народны фальклорны ансамбль "Крупіцкія музыкі" з калгаса "Новы быт" Мінскага раёна.

На працягу дзевяці дзён крупіцкія самадзейныя артысты далі 19 канцэртаў у Паўночнай Вестфаліі і Ніжняй Саксоніі. Адзін з іх праходзіў у царкве горада Хопстэн, што выклікала вялікае задавальненне ў мясцовых гараджан.

Як расказвае кіраўнік ансамбля "Крупіцкія музыкі" заслужаны дзеяч культуры Рэспублікі Беларусь Уладзімір Гром, нямецкія гледачы цёпла сустракалі кожны нумар канцэртнай праграмы, адзначалі высокае майстэрства гасцей.

Усе сродкі, заробленыя ад канцэртаў на нямецкай зямлі, пералічаны на рахунак фонду па будаўніцтву бальніцы калгаса "Новы быт".

Георгій ЛЯНКЕВІЧ.

З ІМЕМ ГЕРАІНІ

Многа цяжкіх вёрст у гады Вялікай Айчыннай вайны прайшла Зінаіда Міхайлаўна Тусналобава-Марчанка. У 1941 годзе яна закончыла школу медыцынскіх сясцёр. На фронт накіравалася ў красавіку 1942 года. Старшына медыцынскай службы, як сведчаць архіўныя дакументы, за 8 месяцаў вынесла з поля бою 128 параненых. У лютым 1943 года ў баях за станцыю Гаршэчнае Курскай вобласці была цяжка паранена. Ёй ампутавалі рукі і ногі. Аднак Тусналобава-Марчанка працягвала змагацца з ворагам: выступала перад рабочымі заводаў, па радыё, на старонках газет і часопісаў, заклікала біць нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Моладзь уральскага завода ў нерабочы час пабудавала 5 танкаў і назвала іх імем гэтай жанчыны. На фронце былі самалёты і танкі з надпісамі "За Зіну Тусналобаву!" З імем гераіні воіны вызвалялі Беларусь. Ёй прысвоена званне Героя Савецкага Саюза.

Аб мужнасці і гераізме, аб жыццёвым подзвігу патрыёткі, якая, як ужо адзначалася, стаўшы інвалідам пасля цяжкага ранення, знайшла ў сабе сілы для актыўнай дзейнасці, расказана ў кнігах і кінафільмах, яе імем названы вуліцы, школы. Стварыла цудоўную сям"ю. Цяпер Зінаіды Міхайлаўны няма ў жывых. Але мужны прыклад жанчыны жыве ў людскіх сэрцах. Аб чым яскрава засведчыў і той факт, што гэтымі днямі на пасяджэнні прэзідыума абласнога аддзялення Беларускага дзіцячага фонду тром мнагадзетным сем"ямМіншчыны прысвоены прэміі імя З.М.Тусналобавай-Марчанка. Хто ж яны? Адкуль?

Ніна Уладзіміраўна Місілевіч у аддзеле адукацыі Смалявіцкага райвыканкома працуе загадчыцай склада. Рана засталася без мужа. Адна выхоўвае пяцярых дзяцей. Жыве сям"я гэтай працаўніцы ў вёсцы Высокія Ляды. Пакуль мама на рабоце, дзеці гаспадарку дагледзяць, вячэру згатуюць. Усе яны карыстаюцца аўтарытэтам у аднавяскоўцаў: добрыя, чулыя. Сыны Уладзімір і Вадзім добрасумленна выканалі свой воінскі абавязак, цяпер працуюць у калгасе. Дачка Вольга — лепшая навучэнка Смалявіцкага ПТВ-204. А ў сярэдняй школе №2 райцэнтра ганарацца ведамі і паводзінамі сына Аляксея і дачкі Юлі. Ніна Уладзіміраўна для ўсіх іх служыць узорам. Яе мацярынскае крэда — болей душэўнай чуласці, любові і павагі да тых, каго выхоўваеш.

Ёсць цяпер лаўрэат прэміі імя З.М.Тусналобавай-Марчанка і ў вёсцы Гарадок Маладзечанскага раёна. Ім стала сям"я ветэрынарнага ўрача Мечыслава Іванавіча Тычко і яго жонкі — повара сталовай Валянціны Іванаўны, якія таксама выхоўваюць пяцярых дзяцей.

"Дзеці сям"і Стасюк старанныя ў навучанні, паказваюць прыклад у паводзінах, актыўныя ў грамадскай рабоце. Іх бацькі—муляр Уладзімір Андрэевіч і палявод калгаса Тамара Аляксандраўна — рэгулярна наведваюць школьныя мерапрыемствы, аказваюць дапамогу ў рамонце класных пакояў, робяць усё, каб іх сямейнікі пашырылі свой кругагляд, раслі сапраўднымі людзьмі", — чытаю характарыстыку, падпісаную старшынёй Урэцкага пасялковага Савета Любанскага раёна В.Н.Хамяковай.

У гэтыя дні сям"я Стасюк атрымлівае шмат віншаванняў — з нагоды прысваення ёй прэміі імя мужнай патрыёткі З.М.Тусналобавай-Марчанка.

Уладзімір КОБРЫН.

Крымінал-тэлетайп з Салігорска

"Крутыя" ў масках

У кватэру дваццацішасцігадовага Ігара Г. зайшлі госці. Ды не простыя. Няпрошаныя. «Крутыя». У масках. Гаспадар запратэставаў супраць такога візіту. За што быў моцна пабіты. Госці забралі з кватэры 940 долараў ЗША, 110 тысяч расійскіх рублёў, буйную суму «зайчыкаў», а таксама залатыя пячатку, пярсцёнак, ланцужок, скураную куртку і нават дыплом гаспадара аб заканчэнні тэхнікума.

Думаецца, маладому чалавеку менш за ўсё шкада дыплома. Бо ён нідзе не працаваў. Тым не менш, грошы, рэчы меў добрыя. Характэрная рыса нашых дзён

Прызнанне ў каханні

У прыёмнае аддзяленне бальніцы звярнулася Н.Б. Яна падняла спадніцу, і ўрачы ўбачылі «колатую рану на левай ягадзічнай вобласці». Як высветлілася, зрабіў гэта даволі энергічны муж.

Не сакрэт, што ад моцнага кахання, бывае, надоўга застаецца ў сэрцы рана. Але каб на такім месцы... Магчыма, узрост «вінаваты». Н.Б. ужо далёка за пяцьдзесят. Як і яе мужу.

Распранула...

Адзінаццацігадовая Жэня К. зайшла ў ліфт дома № 24, што на бульвары Шахцёраў, у куртцы, кофце і спартыўных штанах. А выйшла без гэтых рэчаў. І без заколкі ў валасах, якая каштуе больш за сто тысяч рублёў.

Рабаўніцу знайшлі хутка. Ею аказалася дваццацідзевяцігадовая Валянціна Г. з мясцовага калгаса «Акцябр». Што ўжо гаварыць пра жанчыну, якая распранае дзіця ў ліфце! Але ж і дзіцяці таму, думаецца, не варта насіць у валасах такія дарагія прынады. Не той узрост. Не той час.

Ану, жанчыны!

Сёння мяняецца многае. Нават уяўленне, што жанчыны — сціплая, слабая палова чалавецтва. Ва ўсякім выпадку, некаторыя салігарчанкі спрабуюць гэта абвергнуць. Амаль у адзін дзень у міліцыю паступілі заявы, што на Чацвёртым рудніку раз"юшаная Тамара Ш. моцна пабіла Ніну А., а на станцыі Калій-1 тое ж самае зрабіла Галіна Б. з Галінай Л.

Не дай бог нам такой эмансіпацыі...

Рэцыдывісты-"аграрнікі"

У аддзел унутраных спраў, гарвыканкам адна за другой пайшлі скаргі: з прыгарадных участкаў ноччу крадуць радыску, цыбулю. Да кожнай градкі ўчастковага не прыставіш. Таму па гарадскім радыё прагучаў зварот да несумленных людзей: у наваколлі горада выдзелены ўчасткі, у асноўным, пенсіянерам, інвалідам, не абкрадвайце бедных!

Ці дапаможа заклік — невядома. А вось летась адзін пенсіянер не стаў чакаць, пакуль у зладзеяў прачнецца сумленне, а залёг ноччу на сваім участку ў разоры з жалезным прутом у руках. Ды з першага ўдару перабіў няпрошанаму госцю руку. Кажуць, быццам костка ўжо зраслася, але злодзея і дагэтуль толькі пры адным напамінку пра гародніну ў дрыжыкі кідае.

Нарадзіць не паспела

Ганна І., атрымаўшы дэкрэтны водпуск, прыехала з Мінска на Салігоршчыну адпачыць у сваякоў. І аднойчы смела села на матацыкл, якім кіраваў Іван З. Бо за рулём яго не хлапчанё, а шасцідзесяцігадовы мужчына. Зусім цвярозы...

Але на дарозе Белае Балота — Рачкавічы матацыкліст раптам урэзаўся ў аўтобус. Які проста стаяў каля дарогі. Ад атрыманых траўм жанчына памерла. Што ж, дарога — гэта заўсёды небяспека. Аб чым нельга забываць.

Уладзімір БЫЧЭНЯ.

■ АПК і рынак

АВАНС — ДОБРА,

а ўласны камбікорм — лепш

Зімой калгасы і саўгасы заключылі з перапрацоўчымі прадпрыемствамі і арганізацыямі дагаворы на пастаўку раслінаводчай прадукцыі ўраджаю бягучага года.

Гаспадаркам зараз дадзена самастойнасць. Яны самі плануюць, колькі збожжа могуць прадаць дзяржаве, колькі пакінуць сабе. Словам, пэўная палёгка наступіла. Хочаш — адразу здавай зерне на прыёмны пункт, хочаш — потым.

Дарэчы, сёння' —гэта валюта. Ёсць яно ў свірнах — будуць бензін і салярка, мінеральныя ўгнаенні і будаўнічыя матэрыялы. Па бартэру ідзе добра. Збожжа, у рэшце рэшт, — гэта сродак умацавання эканомікі гаспадарак. Калі раней калгасы і саўгасы Пухавіцкага раёна, напрыклад, 75 працэнтаў прыбытку атрымлівалі ад жывёлагадоўлі, то ўжо летась больш як 70 працэнтаў яго прынесла збожжавая гаспадарка.

Сёлета калгасы і саўгасы раёна паставяць на камбінат хлебапрадуктаў 24.420 тон зерня, ільноперапрацоўчыя прадпрыемствы атрымаюць 595 тон валакна /без уліку калгаса-камбіната "Барацьба"/. І заўважым: гэтыя лічбы для абодвух бакоў абавязковыя, бо рашэннем урада прадугледжана авансаванне за рэалізацыю закантрактаванай прадукцыі раслінаводства. Заключаны дагавор абавязвае бакі — перапрацоўшчыка і вытворцу прадукцыі — строга прытрымлівацца таго, што ў ім запісана. Дагавор — гэта юрыдычны дакумент, закон.

Вось, напрыклад, калгас "Свіслач". Ён адзін з лідэраў вытворчасці збожжа ў раёне. Летась валавы збор зерня тутсклаў 8.315 тон: па 46 цэнтнераў з кожнага гектара атрымалі.

— Сёлета нам прапанавалі заключыць дагавор з камбінатам хлебапрадуктаў на пастаўку 1.950 тон зерня, — гаворыць старшыня калгаса Ф.У.Супрун. — Прапанова прывабная: мы маглі ўзяць авансам па існуючых закупачных цэнах 50 працэнтаў ад выручкі за гэтую колькасць збожжа. Бо грошы патрэбны. Але адмовіліся, назвалі лічбу 1.200 тон. З такога разліку і аванс атрымалі.

Здавалася б, ёсць магчымасць браць грошы — бяры. Тым больш што ідзе гіперінфляцыя... Можа, у "Свіслачы" спалохаліся: "з"ядуць" грошы сёння, а як жыць потым?! Падстаў для гэтага не было. Калі павялічыцца закупачная цана на збожжа, то будзе весціся пераразлік. Гэта значыць, камбінат вылічыць суму авансу і заплаціць розніцу па тых цэнах, якія будуць устаноўлены на момант рэалізацыі збожжа.

Аднак у калгасе задаюць сабе іншае пытанне: ці выгадна цяпер купляць камбікармы? Не. Яны мала чым адрозніваюцца ад звычайнай мукі, якую можна атрымаць у кожнай гаспадарцы. Цэны ж на іх "кусліўыя". Вось і летась некаторыя калгасы і саўгасы літаральна "прагарэлі": здалі зерне на камбінат хлебапрадуктаў пад камбікармы, а ўжо ў пачатку студзеня цэны на іх узняліся больш як у два разы. І цяпер хочаш купляй, хочаш — не.

У "Свіслачы" поўнасцю адмовіліся ад скормлівання камбікармоў жывёле. Выходзяць са становішча толькі за кошт уласнага зернефуражу. На гэтыя мэты выдаткоўваюць 3.000—3.500 тон зерня. Ну а калі ўлічыць, што на кожнай ферме ёсць свой млын, то ніякіх праблем з перапрацоўкай яго не існуе.

Вядома, і мука ўласнага прыгатавання належнай аддачы не дае. Гэта разумеюць у гаспадарцы і выхад бачаць вось які. Калгас "Свіслач" уваходзіць у аб"яднанне "Рапс". Пры гэтым аб"яднанні ў суполцы з Салігорскім калійным камбінатам дзейнічае беларуска-ўкраінска-літоўскае прадпрыемства. З адходаў калійнай солі, тэрыконы якіх вымяраюцца мільёнамі тон, дабаўляючы некаторыя вітамінныя рэчывы, яно выпрабляе прэміксы — адзін з кампанентаў для ўзбагачэння пажыўнасці камбікорму. Такім чынам, уласная мука са збожжавых і зернебабовых /сёлета ў гаспадарцы заняліся вырошчваннем гароху і іншых бабовых культур/ з дабаўленнем танных прэміксаў па пажыўнасці будзе не горшая за камбікармы прамысловай вытворчасці. Тым больш што на ферме "Голацк" ёсць дазатар, які цяпер бяздзейнічае. А ўласны камбікорм абыдзецца калгасу ў паўтара раза танней, чым куплены ў дзяржавы.

Вось і выходзіць, што "прытрыманае" збожжа можа даць калгасу большую выгаду, чым калі б яно было рэалізавана дзяржаве нават з умовай сённяшняга авансу.

На жаль, не ўсе гаспадаркі маюць такое абсталяванне, каб па-гаспадарску распарадзіцца ўласным збожжам.

Мікалай ГРЫГАРОВІЧ.

САЛІГОРЦЫ Ў ЯПОНІІ

Пяцярых навучэнцаў салігорскай мастацкай школы запрасілі на міжнародную выстаўку мастацкіх работ, якая адкрыта ў гонар юбілею аэрапорта ў японскім горадзе Таёта.

Мінулай восенню кіраўнікі школы прачыталі ў газеце, што ў гэтым горадзе мяркуецца правесці выстаўку на тэму аэратэхнікі. Падумалі: а раптам? І паслалі на конкурс дзевяць работ. Салігорск, вядома, далёка ад касмадромаў, аэрадромаў, але ж у мастацтве галоўнае — здольнасці, уяўленне, фантазія. Чаго юным навучэнцам школы не пазычаць.

І не памыліліся. Арганізатарам конкурсу спадабаліся работы Алены Ерашовай, Насці Гадалавай, Алёшы Пранчука, Жэні Чумачэнкі, Паўла Жэчкі, яны і адабралі іх на заключны этап прэстыжнай выстаўкі.

/Наш кар./.

■ Спажывецкая кааперацыя

ВАЛОЖЫНСКАЯ МОДА

У лістападзе мінулага года ў Валожынскім райспажыўсаюзе быў здадзены ў эксплуатацыю швейны цэх. Па сутнасці спажыўкааператары ўзялі на сябе функцыі бытавікоў. Цяпер тут выпускаецца больш дзесяці назваў вырабаў. За чатыры месяцы прыбытак склаў 5 мільёнаў рублёў. Паводле слоў майстра цэха Галіны Вайніцкай, прадукцыя швейнікаў не залежваецца на прылаўках. Не апошнюю ролю адыгрывае і тая акалічнасць, што яна больш танная, чым у дзяржгандлі, паколькі работнікі спажывецкай кааперацыі абыходзяцца без пасрэднікаў. Напрыклад, камплект пасцельнай бялізны рэалізуецца па 60 тысяч рублёў, тады як на міжрайбазу паступае па цане звыш 90 тысяч рублёў. У бліжэйшых планах невялікага калектыву швейнага цэха — пашыў мужчынскіх кашуль і, магчыма, касцюмаў.

На здымках: майстар цэха Галіна **Вайніцкая**; швейны ўчастак; Святлана **Вашкевіч, Жанна Бычкоўская, Ніна Гарбачэўская** дэманструюць новую прадукцыю.

Фота Анатоля БАСАВА.

Весткі са Стаўбцоўшчыны

СВОЙ ЛЁС «КУЮЦЬ» САМІ

У свой час Заходняя занальная база запчастак была ў саюзным падпарадкаванні. Потым, калі "лопнуў" Саюз, тут стварылі гандлёвую фірму "Аграмашзапчастка". Паступова яе дзейнасць удасканальвалася. Не так даўно тут вырашылі прыватызаваць асноўныя і абаротныя сродкі.Каля 200 рабочых, служачых, інжынерна-тэхнічных работнікаў падалі заявы, каб унесці "сваю долю".

Цяпер у калектыву "развязаны рукі", ён усталёўвае дзелавыя сувязі не толькі з партнёрамі краін СНД, але і фірмамі далёкага замежжа. Першыя месяцы работы сведчаць, што выбрана неблагая форма дзейнасці. Палепшыліся вытворчыя і эканамічныя паказчыкі, павысілася адказнасць людзей за лёс свайго прадпрыемства.

Каб падтрымаць прэстыж, тут нават стварылі ўласную кінастудыю, і ў эфір выйшаў "25-ы канал".

БУДУЦЬ І КРУПЫ, І МЁД

Праязджаючы па дарогах раёна, міжволі залюбуешся цудоўнымі лясамі і лугамі. Радуюць вока палеткі азіміны, ярыны. З"явіліся дружныя ўсходы грэчкі. Менавіта за гэтую культуру абедзвюма рукамі галасуюць пчаляры. Яны ўжо даўно дабіваліся, каб плошчы пад ёю былі расшыраны. Сёлета амаль усе калгасы размясцілі ў палях севазваротаў па 10—15 гектараў гэтай меданоснай культуры. Мяркуецца, што ў пару цвіцення сюды пераедуць пчалапасекі.

Спецыялісты райсельгасхарча лічаць, што грэчка прыносіць гаспадарам добры прыбытак, бо сёння ў цане не толькі мёд, але і крупы. Маючы гэтыя прадукты, можна "разгортваць" бартэр і набываць запчасткі, будматэрыялы, паліва... Так што грэчка, выходзіць, культура "стратэгічная".

У „НАЛІБОКІ" ПА ПАКУПКІ

Прадпрымальніцтвам сёння цяжка ўжо здзівіць. Але шэраг малых прадпрыемстваў і кааператываў непрыкметна знікаюць, так і не паспеўшы "разгарнуцца". А вось кааператыўнае таварыства "Налібокі" даволі трывала пусціла карані. Усе загадзя разлічылі свае сілы і магчымасці, падабралі ў калектыў майстравых людзей. Цяпер тут вырабляюць мяккія куткі, распісныя столікі, мастацкія пано... Працуе цэх па пашыву спартыўнага адзення. У магазіне вёскі Дзераўная ўсё гэта можна набыць, вядома, калі ў вас хопіць грошай. У калектыве, праўда, змагаюцца за тое, каб зменшыць грашовыя і матэрыяльныя затраты на вытворчасць прадукцыі, каб не "збіваць з ног" пакупніка высокімі цэнамі.

У КАЗАРМЕ — ЛАГЕР ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ

Хто не ведае, колькі сёння праблем з летнім адпачынкам дзяцей. Былыя піянерскія лагеры і пляцоўкі "засохлі на корані". Якое ж выйсце? Райком прафсаюза работнікаў аграпрома знайшоў, можна сказаць, "сякеру за лаваю". Паколькі ваенны гарнізон на станцыі ў Коласаве скарачаецца, дык і будынкі пустуюць. Таму вырашана на базе расфарміраванай вайсковай часці размясціць лагер. Мясціны тут маляўнічыя, побач лес, сад. У памяшканнях не трэба рабіць вялікі рамонт. Ёсць сталовая, агароднінасховішча.

Інстытут "Мінсксельбудпраект" падрыхтаваў дакументацыю на рамонтныя работы. Плануецца паступова "падшліфаваць" асобныя аб"екты, надаць ім "цывілізаваны" выгляд.

ВЯРТАННЕ З НЕБЫЦЦЯ

З вёскай Жукаў Барок цесна звязана дзейнасць Уладзіслава Сыракомлі. У мясцовым музеі можна ўбачыць літаратурныя творы паэта. Напісаная на яго словы песня "Когда я на почте служил ямщиком" набыла шырокую папулярнасць.

Яшчэ некалькі гадоў назад грамадскасць раёна ўзнімала пытанне аб увекавечанні памяці свайго земляка Язэпа Лёсіка, выдатнага літаратара, мовазнаўцы. У перыяд сталінізму органы НКУС "прышылі" яму "варожую дзейнасць", "махровы нацыяналізм" і рэпрэсіравалі. Ні турмы, ні катаванні не зламалі волю Лёсіка. Ён і там заставаўся верны сваім ідэям адраджэння роднай Беларусі.

Нядаўна землякі літаратара, жыхары вёскі Мікалаеўшчына вырашылі перайменаваць вуліцу Камсамольскую ў вуліцу Язэпа Лёсіка. Выканком сельсавета пайшоў людзям насустрач.

Канстанцін ПРЫЁМКА.

■ Сацыяльны ракурс

Спакой і лад, калі індэксуецца ўклад

Ашчадны банк Рэспублікі Беларусь — адзіны, які працуе з усімі жадаючымі захоўваць у ім свае зберажэнні, незалежна ад іх памераў. Усе віды ўкладаў і даходы па іх гарантуюцца дзяржавай. Найпершую ўвагу Ашчадбанк удзяляе ўкладам насельніцтва. Пра тое, як ідуць справы з гэтым у вобласці, мы папрасілі расказаць начальніка аддзела зберажэнняў, разлікаў і каштоўных папер абласнога ўпраўлення Ашчадбанка РБ Н.І.ШУТАВУ.

— З мэтай частковага пакрыцця страт, выкліканых інфляцыяй, — заўважыла Ніна Іванаўна, — уклады грамадзян неаднаразова індэксаваліся па наступных напрамках: аднаразовая індэксацыя (кампенсацыя) укладаў, павышэнне працэнтных ставак па ўкладах, налічэнне ўкладчыкам дадатковых чэкаў "Маёмасць". У прыватнасці, зберажэнні ўкладчыкаў індэксаваліся ў наступных размерах: праведзена 40-працэнтная кампенсацыя рэшткаў укладаў па стану на 1 сакавіка 1991 года, на 19,3 працэнта праіндэксаваны рэшткі ўкладаў па стану на 1 студзеня 1992 года, затым у 5 разоў павялічаны рэшткі ўкладаў да 1 тысячы рублёў і на 4 тысячы рублёў па кожнаму ўкладу, астатак якога перавышаў тысячу рублёў, па стану на 1 студзеня 1991 года.

У выніку праведзеных індэксацый уклады насельніцтва павялічаны ў цэлым па рэспубліцы на 36,6 мільярда рублёў, па вобласці — на 7,7 мільярда.

Пачынаючы з 1992 года Ашчадбанк неаднаразова павышаў працэнтныя стаўкі па ўкладах: у 1992 годзе — двойчы, у 1993-м — чатыры разы. Цяпер працэнтныя стаўкі па ўкладах складаюць: 60 працэнтаў гадавых па ўкладах да запатрабавання, 250 працэнтаў — тэрміновыя, 270 працэнтаў — накапляльныя і 300 працэнтаў гадавых — дзіцячыя мэтавыя ўклады.

Даходы ўкладчыкаў за кошт налічаных працэнтаў склалі за 1992 год 420 мільёнаў, за 1993 год — 5,3 мільярда рублёў.

З лютага 1994 года Ашчадбанкам выпушчаны ў абарачэнне дэпазітныя сертыфікаты. У залежнасці ад тэрмінаў размяшчэння грашовых сродкаў на дэпазітны сертыфікат даход выплачваецца ў наступных размерах: за адзін месяц — 160 працэнтаў гадавых, за тры месяцы — 190, за шэсць месяцаў — 240 працэнтаў гадавых.

У адпаведнасці з пастановай Савета Міністраў Рэспублікі Беларусь ад 27 снежня 1993 года грамадзянам Беларусі, якія маюць права на атрыманне імянных прыватызацыйных чэкаў "Маёмасць", налічваюцца дадатковыя чэкі ў залежнасці ад велічыні ўсіх відаў укладаў, што знаходзіліся ў Ашчадбанку на 1 студзеня 1991 года. Указаная акцыя ажыццяўляецца Ашчадным банкам на падставе пастаноў Вярхоўнага Савета, Савета Міністраў і Нацыянальнага банка Рэспублікі Беларусь.

Ашчадны банк з'яўляецца адзіным дзяржаўна-камерцыйным банкам, які займаецца крэдытаваннем жыллёвага будаўніцтва. Толькі за 1993 год установамі банка вобласці выдадзена 19,4 мільярда рублёў на кааператыўнае і індывідуальнае будаўніцтва жылля. Вядома, гэтая сума не змагла задаволіць усіх жадаючых. Такая ж сітуацыя і ў сёлетнім годзе. Але, напрыклад, згодна з перадвыбарнымі прапановамі В.Ф.Кебіча аб уздыме прэстыжу сям'і, ролі жанчыны-маці ў выхаванні дзяцей, ужо сёлета ўводзяцца мэтавыя ўклады на крэдытаванне жылля для кожнага нованароджанага грамадзяніна Беларусі.

Варта заўважыць, што магчымасць выдачы крэдытаў знаходзіцца ў прамой залежнасці ад велічыні прыцягнутых ва ўклады сродкаў. За 1993 год каля 90 працэнтаў іх пайшло на крэдытаванне жылля. А найбольш стабільнай крыніцай акумулявання сродкаў з'яўляецца выплата заработнай платы праз установы Ашчадбанка. Цяпер гэтай формай разлікаў карыстаецца больш як 44 працэнты рабочых і служачых вобласці. Але для больш поўнага задавальнення патрэбнасцей у крэдытных рэсурсах неабходна далучэнне іншых прадпрыемстваў і арганізацый да такой сістэмы выплаты зарплаты. Чым хутчэй будуць вырашаны гэтыя пытанні, тым больш поўна будуць задавальняцца патрэбнасці ў крэдытах іх жа рабочых, служачых.

У апошні час Ашчадбанк Рэспублікі Беларусь стаў больш увагі ўдзяляць і абслугоўванню юрыдычных асоб, часова свабодныя сродкі якіх таксама выкарыстоўваюцца як крэдытныя рэсурсы.

РАЗВЕДКА ДОНОСИЛА ТОЧНО

50

На здании правления колхоза "Чырвоная зорка" Борисовского района есть мемориальная доска, в память об уроженце деревни Кищина Слобода Александре Корнеевиче Харченко. Он был удостоен звания Героя Советского Союза за мужество и отвагу, проявленные при форсировании Днепра под Могилевом летом 1944 года.

... Разведчики 364-го стрелкового полка 139-й дивизии первыми достигли Днепра у деревни Лупово под Могилевом. Им пришлось затратить около девяти часов, чтобы преодолеть болото, где до войны велась добыча торфа. Проверяя подступы к реке, разведчики успели за это время обследовать значительный участок.

Время торопило разведчиков, и они осторожно двинулись ближе к реке. Шедший впереди Михаил Кириллов вдруг предостерегающе поднял руку. Все замерли. Присмотревшись, заметили впереди мужчину. К нему справа подошел Харченко.

— Уже третий день скрываюсь тут с семьей. Забрал жену с двумя дочками, ушел из деревни — немцы всех жителей вывозили за Днепр.

Харченко спросил его:

— До реки далеко отсюда?

— Да нет, метров 500.

Повернувшись к разведчикам, командир приказал ползком пробираться к воде.

Правый берег Днепра высоко поднимался над водой. Его крутые склоны были изрыты траншеями, окутаны колючей проволокой. Дзоты своими амбразурами хищно глядели на днепровскую гладь.

— Молчат, ждут, — в раздумье промолвил старшина Харченко. — Может, там и нет никого?

— Поднимись, сразу поймешь, есть ли кто. Не успеешь и глазом моргнуть, как тебя скосят очередью,— ответил младший сержант Иванов.

И словно подтверждая его слова, с правого берега прозвучала пулеметная очередь. Харченко засмеялся:

— Надо же, какой у них отличный слух!

Засмеялся и Иванов:

— Обиделись фрицы, что ты их в трусости заподозрил.

Ничего не ответив другу, Харченко стал смотреть на реку. Ему нравилось следить за спокойным течением воды и вспоминать. В последнее время все чаще Александру вспоминались мирные дни, когда он жил в городе Ужуре.

Александр родился 5 декабря 1918 года в семье Корнея Семеновича и Аксиньи Николаевны. В Кищиной Слободе они прожили почти десять лет. В 1927 году родители решили переселиться в Сибирь.

Старший из братьев Александр Харченко в Ужуре окончил 7 классов. Надо было помогать семье, и он сразу пошел на работу. Приняли его учеником печатника в типографию железнодорожной газеты.

Быстро Харченко овладел интересной профессией и стал самостоятельно печатать газету. Но в июле 1937 года с юношей случилась неприятность.

Печатник Яковлев, отец троих детей, неправильно положил клише, да так и отпечатал газету. Яковлеву грозило увольнение... Александр Харченко уважал своего учителя. Хорошо понимая, что простая оплошность может стоить ему дорого, принял всю вину на себя. В тот же день Харченко был уволен с работы, исключен из комсомола. По совету друга — Георгия Карелина Александр уехал на станцию Ачинск и стал там работать техническим конторщиком.

В 1938 году Харченко призвали в Красную Армию. Служить ему довелось в Еврейской автономной области. Был он печатником в войсковой типографии вплоть до самой демобилизации в 1940 году.

В 1942 г. снова был призван на военную службу. Попал он на флот и почти два года прослужил на Дальнем Востоке. Но в начале 1944 года Харченко с маршевой ротой отправился на запад, в Белоруссию.

Герой Советского Союза А.Г.Филонов, командовавший 1-м стрелковым батальоном 364-го полка, сообщал:

"В 1944 году батальон, которым я командовал, занимал оборону на реке Проня, в районе г.Чаусы. В конце апреля или начале мая пришло пополнение. Послужных списков на них не было, но я хорошо помню, что Харченко и Кириллов прибыли из Владивостока. У них под гимнастерками были тельняшки.

Из числа прибывших на пополнение я создал группу разведчиков. В нее вошли все прибывшие, а командиром их я назначил старшину Александра Харченко.

С первых же дней разведчики группы активно включились в боевые дела. Проникнув в тыл врага, захватили офицера противника, который дал ценные сведения. В дальнейшем разведгруппа систематически бывала в тылу врага, выводя из строя связь, уничтожала его наблюдателей, захватывала пленных, добывала ценные сведения о живой силе и системе обороны противника".

... И вот разведчики в полном составе залегли в кустарнике на берегу Днепра. Было это утром июньского дня. А в полдень все было готово к броску через реку.

Связной из штаба полка доставил капитану Филонову приказ — начать форсирование Днепра, чтобы выбить фашистов из деревни Буйничи, перерезать шоссе Могилев — Минск. И еще одна задача возлагалась на разведчиков и на батальон Филонова — обеспечить переправу стрелкового полка через водную преграду.

Капитан Филонов раньше полудня был на берегу Днепра, в расположении группы Харченко. Комбат зря времени не терял. Он отобрал шесть разведчиков, среди которых были Александр Харченко и Михаил Кириллов, приказал им первыми начинать переправу. Каждого из шестерки комбат снабдил противотанковыми и противопехотными гранатами, запасными дисками к автомату.

Под огнем противника смельчаки пошли на штурм водной преграды. Впереди плыл Александр Иванов. От него не отставали Харченко и Кириллов.

Под прикрытием высокого откоса собрались все разведчики. К ним присоединились два сапера.

Младший сержант Иванов вместе с разведчиками двинулись вправо, а автоматчики младшего лейтенанта Пайкова пошли влево. Обе группы бросились к деревне Буйничи и вступили в бой. Фашисты, не ожидавшие этой атаки, дрогнули: бойцы ворвались в деревню. На одном из домов Харченко и Иванов закрепили красное полотнище — ветер развернул его, и флаг освобождения затрепетал над деревенским домом.

Вспоминая бой за Буйничи, бывший комбат, ныне житель города Сочи, Герой Советского Союза майор в отставке А.Г.Филонов писал:

"О Харченко могу сказать следующее. В этом человеке сочетались ум, отвага, удивительное самообладание. Казалось, что он всегда заранее знает, как надо поступить, чтобы успешно выполнить боевое задание.

В том бою Харченко был рядом со мной. Он фаустпатроном подбил вражеский танк. Когда мне угрожала опасность, прикрыл меня собой. Если бы не Харченко, я бы погиб. Заметив фашиста, целившегося в меня из автомата, Харченко загородил меня, — очередь пришлась по ложу его автомата. Сам старшина получил легкое ранение, но и не подумал уходить с поля боя.

После освобождения Могилева разведчики во главе с Харченко шли впереди наступающего батальона. И что ни бой, то боевой подвиг".

Старшина Харченко не думал о подвигах — он воевал с врагом, освобождая родную страну. Харченко не дождался присвоения высшей степени отличия, не увидел салютов Победы. Он погиб.

В 1975 году А.Г.Филонов на мой вопрос ответил так:

"Харченко, командир роты и еще несколько человек погибли при загадочных обстоятельствах вблизи польского города Осовец.

12 августа 1944 года они лесной дорогой двигались к месту назначения. С тыла по этой группе наших воинов открыли огонь. Смертельное ранение получил и Харченко — пуля пробила сонную артерию: отважный старшина скончался на месте. Мое мнение, и я убежден в этом потому, что хорошо знал обстановку тех дней: это сделали, по всей вероятности, засланные в наш тыл диверсанты. Могли подобное сделать и предатели из "Армии Краевой", которые постоянно охотились за разведчиками".

Младшие братья Александра / а их у него было четверо/ получили в сорок четвертом году извещение о его гибели в бою. Родители Александра — отец Корней Семенович, призванный во флот, был тяжело ранен под Сталинградом и умер в рязанском госпитале в 1943 году, а мать Аксинья Николаевна умерла еще раньше, в 1942 году.

Долгие годы не знали братья Харченко, что Александр удостоен высокого звания Героя Советского Союза. Это им стало известно в начале 70-х годов, когда в Ужурский военкомат пришел запрос из Министерства обороны. Учащиеся средней школы, которую заканчивал Александр Харченко, стали собирать документы, материалы, другие сведения о воинской службе, боевом пути своего знатного земляка. Тогда же и в Беларуси узнали имя отважного сына — Александра Корнеевича Харченко, отличившегося на родной земле. Память его увековечена в деревне Кищина Слобода, где установлена мемориальная доска, в городе Ужуре имя Героя присвоено средней школе.

Николай СОЛОВЬЕВ.

Шиворот-навыворот

В УГОДУ ЛИЧНОЙ ЦЕЛЕСООБРАЗНОСТИ

принимаются часто решения органами местной власти

Прокуратурой области обобщены данные о нарушениях законности, допускаемых при издании правовых актов местными Советами депутатов и их исполкомами. Результаты свидетельствуют о том, что настроения всеобщего правового нигилизма не обошли стороной местные органы представительной и исполнительной власти. В 1992 году органами прокуратуры выявлены 62, а в 1993 году — 58 незаконных правовых актов Советов и исполкомов.

Наибольшее число нарушений действующего законодательства связано с установлением различных местных налогов и сборов. Подобного рода незаконные решения принимали в прошлом году Воложинский районный Совет, Логойский и Пуховичский райисполкомы, Солигорский горисполком, Марьиногорский городской Совет, Аталезский, Вишневецкий, Воротищенский, Залужский, Засульский, Литвинский, Новосверженский, Рубежевичский советы Столбцовского района, Логойский, Плещеницкий поссоветы и другие.

Так, Воложинский районный Совет депутатов принял решение "О внесении разовой платы на покрытие расходов на созданную коммунальную инфраструктуру и благоустройство села с городских жителей при выделении земельных участков". В связи с принятием постановления Верховного Совета Республики Беларусь "О временном порядке применения местных налогов и сборов в Республике Беларусь" прокурор Воложинского района на это решение вынес протест. Рассматривая протест, сессия "приняла его к сведению", отменила свое решение и тут же установила новые, повышенные ставки разовой платы на покрытие расходов "за ранее созданную коммунальную инфраструктуру". Прокурор опротестовал и это решение райсовета. Очередная сессия райсовета, наконец, полностью отменила упомянутую разовую плату.

Или другой пример. Пуховичский райисполком принял решение, которым обязал все предприятия, организации и учреждения, расположенные в г.Марьина Горка, выделить денежные средства для осуществления работ по проектированию и строительству котельной. В утвержденный райисполкомом список попали предприятия и организации различных форм собственности, в том числе и содержащиеся за счет бюджета (суд, прокуратура, РОВД, больница, райкомы профсоюзов и др., а также автобаза, на покрытие расходов которой законом дозволено устанавливать местный сбор). Райисполком длительное время уклонялся от рассмотрения протеста прокурора области и только после неоднократных устных и письменных напоминаний отменил свое незаконное решение.

Хозяйственный суд Минской области признал недействительным решение Солигорского горисполкома "О порядке формирования и сроках уплаты местного сбора для финансирования мероприятий общегородского значения на 1993 год". Но и после этого по настоянию горисполкома горфинотдел и отделения Промстройбанка и Агропромбанка требовали от предприятий и организаций города перечислить деньги на счет горисполкома. По жалобе народного предприятия "Калинка" прокуратура области была вынуждена произвести проверку с выездом на место и направить три предписания о прекращении противоправных действий.

В 1992 году прокурор Логойского района опротестовал решения нескольких сельских Советов об установлении разового сбора с граждан за выделение земельных участков для дачного строительства и на другие нужды. В райисполком была направлена соответствующая информация, незаконные решения отменили. Но уже в апреле 1993 г. сам райисполком принимает решение с рекомендацией сельским и поселковым Советам вновь установить указанный сбор, заведомо зная о его незаконности. И Логойский, Плещеницкий поссоветы, Гайненский сельский Совет такой сбор ввели. Прокурором района в октябре 1993 г. названные решения опротестованы.

Много нарушений возникает и с так называемым жилищным вопросом. Так, Логойский райисполком в нарушение Законов "О собственности в Республике Беларусь" и "О приватизации жилищного фонда в Республике Беларусь" вынес решение, запрещающее приватизировать квартиры "гражданам, совместно проживающим супругам, их несовершеннолетним детям и имеющим на праве личной собственности жилой дом в г.п.Логойск и Плещеницы". Тот же Логойский райисполком, грубо попирая право граждан на свободный выбор места жительства, регулярно рассматривал на своих заседаниях вопросы о прописке на забронированную жилую площадь, одного супруга к другому, детей — к родителям и наоборот — родителей к детям, о прописке в общежитиях или на жилую площадь при наличии установленной нормы (12 кв.м на 1 чел.). В то время как все это должно решаться в рабочем порядке органами милиции.

Исполком Логойского поселкового Совета неоднократно отказывал жителям г.п.Логойск в приватизации занимаемых ими жилых помещений, мотивируя это тем, что им выделены земельные участки под строительство жилых домов.

"Творчества" в жилищном вопросе предостаточно. Так, председатель Сенницкого сельсовета Минского района издал распоряжение, в соответствии с которым индивидуальным застройщикам, состоящим в очереди на улучшение жилищных условий, земельные участки выделяются только при условии их письменного согласия на снятие с очереди.

Исполком Мядельского поселкового Совета народных депутатов выделил гражданке Нафранович квартиру площадью 28,2 кв.м, в то время как она была обеспечена жилой площадью по установленным нормам и не нуждалась в улучшении жилищных условий. И такие случаи, связанные с нарушением законности при выделении земельных участков гражданам, не единичны.

Так, Борисовский горисполком выделил гражданину Беспалько земельный участок для строительства жилого дома в парковой зоне в непосредственной близости от реки Березина, где, согласно генеральному плану развития города, строительство каких-либо объектов не предусмотрено.

Нередко исполкомы местных Советов принимали решения, противоречащие законам о собственности, об аренде, о предприятиях и предпринимательской деятельности.

Например, тот же Борисовский горисполком принял решение "О допущенных нарушениях при регистрации арендного торгово-производственного объединения "Веста", которым он отменил свое предыдущее решение о государственной регистрации АТПО "Веста" и признал недействительным договор аренды. Между тем договор аренды при отсутствии взаимного согласия сторон может быть расторгнут только в судебном порядке.

Крупский райисполком передал озеро Селява в аренду малому предприятию "Заря" сроком на 5 лет. Озеро же является объектом государственной республиканской собственности, и райисполком, не являясь собственником, не имел права сдавать его в аренду. Помимо того, Советом Министров Республики Беларусь принято постановление "Об образовании государственного ландшафтного заказника "Селява", согласно которому на территории заказника, куда включено и озеро, запрещены промысловый лов рыбы и использование плавучих средств с моторами. По представлению прокурора области с обоюдного согласия сторон договор аренды расторгнут.

Таким образом, как показывают проверки, принятие не соответствующих законодательству правовых актов объясняется зачастую сознательным игнорированием некоторыми руководителями Советов норм закона в угоду местнической "целесообразности", а также недоработками юридических служб исполкомов, недостатками прокурорского надзора. Депутаты и члены исполкомов местных Советов не всегда прислушиваются к заявлениям прокуроров о противоречии предлагаемых проектов решений действующему законодательству. Отдельные решения принимаются "в рабочем порядке", без детального обсуждения на заседаниях исполкомов. А нарушение закона наносит ущерб государственной собственности.

Валерий ДМИТРИЕВ,
начальник отдела общего надзора облпрокуратуры, ст.советник юстиции.

Мінская хроніка

УСЛАВІМ ПОДЗВІГ РАДАВЫХ

Напярэдадні 50-годдзя вызвалення Беларусі ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў у музеі гісторыі Вялікай Айчыннай вайны адбыўся ранішнік, прысвечаны гераізму і мужнасці радавых абаронцаў Айчыны.

На сустрэчу былі запрошаны тыя, хто ў гады ваеннага ліхалецця са зброяй у руках змагаўся з ворагам, набліжаў радасць вызвалення і Дзень Перамогі. У прыгожа афармленую залу музея прыйшла моладзь, салдаты сённяшняга дня.

ВЫПУСК ЭКАНАМІСТАЎ-МІЖНАРОДНІКАЎ

У Беларускім дзяржаўным эканамічным універсітэце адбыўся першы выпуск эканамістаў-міжнароднікаў. Учора 30 маладых спецыялістаў атрымалі дыпломы. Усе яны маюць работу, многія на працягу некалькіх месяцаў працавалі ўжо ў розных арганізацыях і ўстановах.

АД РОДНЫХ НІЎ

У мінулую суботу ў мікрараёне Малінаўка-4 праведзены Дзень мастацтваў Чачэрскага раёна (Гомельшчына), які атрымаў назву "Ад родных ніў". Выступалі фальклорныя ансамблі, народны хор, экспанаваліся выстаўкі з фондаў раённага гісторыка-этнаграфічнага музея і твораў дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва.

ПАМЯЦЬ ПРА ПЕСНЯРА

Сёння спаўняецца 52-я гадавіна з дня смерці народнага песняра Беларусі Янкі Купалы.

У Дзень памяці паэта ў Мінску адбудзецца шэраг памінальных мерапрыемстваў, галоўнае з якіх — у 16 гадзін на Даўгабродскіх могілках. Сюды прыйдуць беларускія пісьменнікі, прыхільнікі таленту выдатнага майстра слова. Будуць цёплыя ўспаміны, на магілу Я.Купалы людзі ўскладуць кветкі.

СВЯТА МАЙСТРОЎ СЦЭНЫ

Урачыстасці з нагоды прысваення Дзяржаўнаму рускаму тэатру імя М.Горкага звання акадэмічнага адбыліся ў Мінску. Майстроў тэатральнай сцэны цёпла віталі сябры па прафесіі, прадстаўнікі творчых саюзаў, грамадскасці. "Віноўнікам" свята былі ўручаны падарункі.

"БЕЛАРУМ" — АГУЛЬНЫ ДОМ

У сталіцы рэспублікі адкрыты беларуска-румынскі гандлёвы дом "Беларум". Яго мэта, як падкрэслівае газета "Вечерний Минск", — насычэнне нашага рынку таварамі першай неабходнасці, паслугамі ў сферы грамадскага харчавання, правядзенне выставак, аўкцыёнаў, кірмашоў, стварэнне новых вытворчасцей, арганізацыя адпачынку працоўных, турызму.

З беларускага боку стварэнню гандлёвага дома садзейнічалі аб"яднанні "БелаўтаМАЗ", "Белвар", МТЗ і іншыя.

ГОСЦІ З НІДЭРЛАНДАЎ

Мінск наведаў самабытны фальклорны калектыў "Маркела" з Нідэрландаў. У Дзяржаўным літаратурным музеі Янкі Купалы госці сустрэліся з супрацоўнікамі музеяў і бібліятэк сталіцы, пазнаёмілі іх са старажытнымі песнямі і танцамі сваёй краіны.

ВЯРНУЛІСЯ ЛАЎРЭАТАМІ

Група навучэнцаў Музычнага ліцэя пры Беларускай акадэміі музыкі прыняла ўдзел у міжнародным конкурсе, які праходзіў у Вільнюсе. Юныя піяністы Маша Палазкова і Дзяніс Маслюк вярнуліся ў Мінск лаўрэатамі.

Падрыхтаваў Павел ЖУРБА.

Память

НЕ ОБОШЛОСЬ БЕЗ ФАЛЬШИ

Вышел в свет первый том (из 6 запланированных) "Энцыклапедыі гісторыі Беларусі", подготовленный издательством "Беларуская энцыклапедыя" имени Петруся Бровки. Не претендуя на глубокий и всесторонний анализ статей и материалов, я ограничусь лишь отдельными замечаниями.

На 494 страницах рассказывается о важнейших революционных, общественно-политических, военных и других исторических событиях, которые происходили на территории Беларуси, об административно-территориальном делении, численности, национальном составе, развитии экономики, науки, техники, народного образования и культуры.

Много места отведено биографиям людей, которые оставили свой след в истории нашего Отечества. Ценно и то, что в томе восстановлены имена, которые были незаслуженно забыты.

На мой взгляд, в рецензируемой книге в основном правдиво отражены события, связанные с Февральской и Великой Октябрьской социалистической революциями, Великой Отечественной войной и гитлеровской оккупацией республики, партизанским и подпольным движением, с наступательной операцией "Багратион", в ходе которой столица и вся территория республики была освобождена от фашистских захватчиков.

На страницах книги даны краткие и в основном верные оценки некоторым белорусским националистическим организациям и оккупационным учреждениям.

В основном правдиво отражена история братского содружества белорусов с русскими, поляками, украинцами, литовцами, евреями, татарами, цыганами, другими народами, которые издавна проживают в Беларуси, по праву считают ее своей Родиной и вносят свой вклад в сокровищницу европейской и мировой цивилизации.

Издание богато иллюстрировано цветными и черно-белыми фотографиями, рисунками, схемами, таблицами, картами. А теперь хочу сказать о недостатках и грубых искажениях.

Не могу согласиться с некорректной, на мой взгляд, конъюнктурно-субъективистской характеристикой известного белорусского историка, педагога и общественного деятеля Лаврентия Семеновича Абецедарского (стр. 24-25), безвременно ушедшего из жизни в расцвете своего творчества почти 20 лет назад. Автор статьи В.Грицкевич называет его "представителем вульгарно-социологического направления в исторической науке Белоруссии советского периода", "пришпандоривает" (как сказал бы А.Райкин) Абецедарскому различные ярлыки ("догматик", "схоласт", "метафизик" и др.), заимствованные из партийных документов по обществоведческим наукам периода 30-х, 40-х, 50-х годов. В вину Абецедарскому вменяется даже то, что он "преувеличивал значение присоединения Белоруссии к России, которое называл "воссоединением".

Не нашлось места в статье доброму слову об Л.С.Абецедарском как о высококвалифицированном педагоге, лекторе, публицисте, замечательном организаторе высшего и среднего специального образования, внесшем большой вклад в подготовку научно-педагогических кадров в республике. В.Грицкевич может и не знать всех достоинств видного ученого, но почему никто из членов редколлегии (15 чел.), научных консультантов (47 чел.), фамилии которых красуются на титуле книги, не заметил этого? Обидно, что в длинном списке редакторов и консультантов есть немало учеников Л.С.Абецедарского.

Далее. В статье о белорусской поэтессе Н.Арсеньевой (по мужу Кушель. — А.Х.), в ней автор И.Богданович сделал главный акцент на восхвалении поэтического творчества писательницы и совершенно обошел ее, мягко говоря, непатриотическое поведение в период Великой Отечественной войны и гитлеровской оккупации нашей республики. При этом допущены и существенные фактические неточности.

Например, неправда, что Я.Купала и другие белорусские писатели якобы ходатайствовали о ее возвращении из ссылки в Беларусь в 1941 году, как утверждает И.Богданович. Таких документов в архивах не обнаружено. Нет этого и в воспоминаниях М.Танка, М.Машары и других писателей, которых я хорошо знал и знаю, неоднократно беседовал с ними о предвоенном и военном периоде нашей истории и литературы, и никто из них ни разу не вспоминал Арсеньеву.

В действительности дело обстояло так. Ее муж Франтишек Кушель, уроженец Першайской волости Воложинского района, по национальности сначала писался "поляк", потом — "белорус-католик", польский офицер (капитан) в сентябре-октябре 1939 года был интернирован Красной Армией во время ее похода в Западную Белоруссию. До марта 1940 года находился в Старобельском лагере на Украине, где добровольно согласился (сохранилась в архиве КГБ Беларуси его собственноручная подписка. — А.Х.) быть негласным осведомителем КГБ в этом лагере.

После того как в марте-апреле 1940 года большинство пленных польских военнослужащих из этого лагеря были вывезены, Кушель был переведен в лагерь Павлищев Бор, под Вологду, оттуда в Москву, в Лубянскую тюрьму и подсажен "стукачом" в камеру, где сидел польский генерал Владислав Андерс.

Выполнив здесь свою задачу, Кушель в марте 1941 года был выпущен из тюрьмы и направлен в Беларусь для негласного выполнения "специального" задания КГБ, т. е. оказания помощи всем этим органам по разоблачению и аресту белорусских буржуазных националистов. В мае 1941 года он соединился со своей женой и двумя сыновьями.

Здесь Кушели с хлебом-солью встретили немецкую армию-"освободительницу" и перешли на службу к оккупантам. На Кушеля была возложена подготовка кадров полиции, а затем проведение мобилизации в марте-апреле 1944 года в так называемую "Белорусскую краевую оборону" и командование этими войсками. Жена Наталия Арсеньева определилась на работу в профашистскую "Белорусскую газету" и одновременно в белорусскую редакцию немецкой радиостанции в Минске. Многие из оставшихся в живых партизан, подпольщиков (в том числе и автор этих строк) и других жителей Беларуси помнят ее клеветнические материалы в печати (в "Белорусской газете" и в газете "Раніца") и радиопередачах, в которых всячески восхвалялся немецкий "новый порядок", содержались призывы к белорусским партизанам переходить на сторону немцев, в противном случае они будут беспощадно уничтожены немецкой армией, белорусской полицией и "самаахоўай".

Я хорошо помню, как Арсеньева и другие предатели по радио и в листовках призывали бывших польских и советских офицеров вступать в полицию и в "Белорусскую краевую оборону", помогать немцам уничтожать "сталинских бандитов" — партизан и Красную Армию и спасать Европу от "большевистского порабощения".

Еще одна деталь из биографии этих предателей. Ф.Кушель в ноябре 1943 г. отказался встретиться со связной "Орловой", посланной в Минск из одной чекистской группы НКГБ, действовавшей недалеко от города, с целью попытаться установить с ним связь и напомнить о его подписке работать на органы КГБ. 15 марта 1944 года из Москвы снова поступило указание заставить Кушеля работать на органы КГБ. Но на связь он снова не вышел.

После этого 1 мая 1944 года из Москвы, из наркомата госбезопасности БССР спецгруппе "Мстители" была направлена следующая шифрограмма: "В Кушеле и Арсеньевой мы очень заинтересованы, поэтому примите все меры к захвату их живыми. Только при невозможности захвата живыми Кушеля и Арсеньевой, когда все меры к этому будут исчерпаны, дайте указание физически их уничтожить".

К сожалению, это задание выполнить не удалось.

28 июня 1944 года в связи с наступлением Советской Армии на Беларусь президент БЦР Р.Островский и его ближайшее окружение, включая Кушеля и Арсеньеву, захватив золото и другие ценности и документы, бежали из Минска в Германию. Здесь они начали формировать штурмовую бригаду СС "Беларусь" (командир Ф.Кушель), готовить кадры шпионов и диверсантов для заброски в тыл советских войск и делать все, чтобы помочь спасти от разгрома Германию. Но было уже поздно. Германия капитулировала. Кушель и другие предатели сдались американским и английским войскам и стали верой и правдой служить новым хозяевам. Боясь попасть в руки советской контрразведки, они со своими семьями перебрались в США, Канаду и другие страны.

Ф.Кушель в 1968 году умер в США, а его жена Н.Арсеньева еще жива и продолжает выступать в печати, давать интервью некоторым наивным белорусским дипломатам и журналистам, выдавая себя и других отщепенцев за героев и мучеников, пострадавших в борьбе с большевизмом.

В том же духе написана и статья о президенте БЦР Радославе Островском (стр. 224-225), где все припудрено, приглажено и военный преступник выглядит невинным агнцем, "шчырым" белорусом, "борцом" за свободную Беларусь.

Нельзя не сказать и о статье "Белорусская Советская Социалистическая Республика" (стр. 400—407). Она настолько "кастрирована", что не дает никакого представления о достижениях белорусского народа в развитии экономики, науки и культуры за 70 лет Советской власти. Да и как можно эту тему осветить, когда в рецензируемом издании ей отведено всего 5—6 страниц, почти столько, сколько и Белорусскому народному фронту "Адраджэнне" (стр. 439-445).

Так что и этот капитальный труд не обошелся без фальши, чего, естественно, нельзя было допустить.

Александр ХАЦКЕВИЧ,
доктор исторических наук, профессор.

Будни армии

ЧЕЛОВЕК НА СВОЕМ МЕСТЕ

Старшего прапорщика Игоря Алексеевича Лазарева в Жодино знают все. Он — начальник клуба железнодорожной части. Без его участия не обходится ни одно городское мероприятие: то ли спортивные праздники, то ли юбилейные торжества... Со своим солдатским ансамблем он постоянно выступает в городе, районе и на селе. Солдатам всегда рады.

Задатки клубного вожака у Лазарева проявились с детства. Он был знаком и с воинской жизнью. Отец его — морской летчик, служил в г.Николаеве. Тут и познакомился с будущей женой Валентиной. Валентина Тимофеевна — выпускница Николаевского педагогического училища, работала воспитательницей в детском саду. Умеет хорошо играть на многих музыкальных инструментах. Была участницей художественной самодеятельности. Свою любовь к искусству привила и сыну. Благодаря матери Игорь научился играть на гитаре, гармони, выступал в детском хоровом коллективе.

Пришло время служить в армии. Попал в Группу советских войск в Германии. В скором времени организовал ансамбль, с которым частенько выступал в воинских подразделениях и на смотрах художественной самодеятельности. Остался на сверхсрочную службу, потом перевелся в Черниговский железнодорожный полк, а затем в Жодино. Здесь возглавил солдатский клуб части.

Быстро войдя в курс дела, старший прапорщик Игорь Лазарев среди воинов отыскал музыкантов, певцов и организовал ансамбль.

Но Игорь не ограничивается только художественной самодеятельностью. Он — страстный поклонник спорта. Сам хорошо играет в волейбол, футбол. Неоднократно защищал честь подразделения на соревнованиях раличного ранга. С его помощью в подразделении был оборудован спортивный зал, где в свободное время солдаты занимаются атлетической гимнастикой, штангой, волейболом, мини-футболом.

Он оказался хорошим помощником горячему энтузиасту массового спорта, командиру части майору Станиславу Дмитриевичу Быкову. И эта взаимоподдержка сказалась на результативности. На недавних соревнованиях по гиревому спорту победителями стали сержант Ю.Гребенец, младший сержант А.Холодушкин, лейтенант В.Андреев. Победителем в стрельбе из пистолета вышел перворазрядник старший лейтенант Г.Ковалев.

Но особенно полюбила Игоря детвора: на местные праздники он обязательно выезжает с солдатской кухней. И ребята с удовольствием пробуют солдатскую пищу, согреваются горячим чаем. А по вечерам он учит детей играть на инструментах, петь белорусские и украинские песни.

На снимке: в редкие минуты отдыха.

Владислав БОСЬКО (фото автора).

Народныя таленты

БРУІСТАЯ ЧЫСЦІНЯ ГАЛАСОЎ

— Зайдзі, дачушка. Яшчэ адну песню ўспомніла. Паслухай. Можа, у свой рэпертуар уключы...

Такія запрашэнні дырэктар сельскага Дома культуры саўгаса "Спадарожнік" Лагойскага раёна Ганна Сарман чуе даволі часта. І заўсёды затрымаецца, праслухае тую ці іншую песню.

Дарэчы, і сама Ганна ведае столькі народных песень, што за дзень не праслухаеш. Гэта яна стварыла лепшы на Лагойшчыне хор. Не злічыць, колькі за шэсць гадоў дадзена канцэртаў і ў сябе дома, і далёка за яго межамі.

Летась мастацкі калектыў саўгаса "Спадарожнік" прадстаўляў сваё майстэрства на абласным злёце маладых літаратараў, які праходзіў у Лагойскім раёне, у вёсцы Харужанцы. З гэтым надзвычай маляўнічым куточкам Бацькаўшчыны некалькі гадоў быў цесна звязаны Янка Купала. Многія маладыя паэты марылі тады аб тым, каб хор лагайчан выканаў хоць адну песню на іх словы. Выканае, толькі пасябруйце, напішыце так хораша, як яны спяваюць. Дарэчы, у гэтым калектыве ёсць і свае паэты. Напрыклад, служачая саўгаса Ганна Захарэвіч піша вершы, па-майстэрску чытае іх са сцэны. Яе творы пра родную вёску, землякоў, пра Лагойшчыну, якую не мінула ні адно ліхалецце. Аб чым сведчыць Хатынскі мемарыяльны комплекс, узведзены на іх зямлі.

Прыгожыя, непаўторныя галасы ў мужа Ганны Васіля, Святланы Жданавай, Валерыя Мажорава. Ды ці патрэбны такі пералік? Лепш адзначым, што ў мастацкай самадзейнасці тут займаюцца амаль усе педагогі мясцовай школы, работнікі дзіцячага сада, спецыялісты гаспадаркі.

І апошняе. Нядаўна артысты з саўгаса "Спадарожнік" выступілі на рэспубліканскім радыё. Іх галасы бруіліся над Свіслаччу і Сожам, Дняпром і Нёманам... А колькі песеннага характава яны яшчэ падораць людзям, бо актыўна і апантана адраджаюць нацыянальную культуру Бацькаўшчыны.

Уладзімір КОБРЫН.

■ Хотите — верьте, хотите — нет

АВТОГОРОСКОП

Вторая половина нынешнего года — время подготовки великих перемен, которые начнутся в следующем году. Так свидетельствуют восточные астрологические учения. Однако уже в этом году нас ждут всевозможные события, которые в корне смогут изменить наше представление о господстве доллара на биржах, рыночных, экономических и политических отношениях в СНГ. Налицо интеграционные процессы единения Руси, все более очевидно банкротство народных фронтов, мелких партий, движений и т.д. В этом водовороте событий я хотел бы остановиться на проблемах автомобилистов, автолюбителей и проанализировать их через призму арабского гороскопа. Думаю, для делового человека не последнее значение имеет его металлический друг. По данным статистики, каждый "средний" европеец проводит за рулем авто, его обслуживанием, ремонтом и т.д. в среднем почти 3 месяца чистого времени в год. А в таких государствах, как США, Канада, Австралия, подобное "родственное" общение составляет примерно четыре с половиной месяца активной ежегодной жизни.

Так все-таки авто ваш друг или враг? Вторая половина нынешнего года будет отличаться от первой повышенной напряженностью и аварийностью на дорогах Беларуси, России, Прибалтики, особенно Украины и Закавказья. Связано это с тем, что период с 20 июля по 19 августа — время активного ОГНЯ, представители которого (холерики) чувствуют себя весьма самоуверенно на автострадах, осложняя и без того импульсивный ход транспортной жизни вспыльчивых меланхоликов (ЗЕМЛЯ) и беззаботных лихачей знаков ВОЗДУХА (сангвиники).

Есть и другие обстоятельства, уже не психологического, а чисто экономического характера, связанные с тем, что у нас пока нет серьезной ремонтной базы для автомобилей любых моделей. Так что второе полугодие будет по-прежнему временем поиска бензина и дизельного топлива, запчастей и ремонтных мастерских. Естественно, подобные трудности более всего озадачивают холериков, не желающих мириться с таким пост-социалистическим произволом. Воздух реагирует довольно спокойно — по принципу "как все, так и я". Земля будет искать возможности обойти рифы "зубастых" цен, находить незаконные пути приобретения автомашин, топлива и т.д., причем без особой переплаты. Вода (флегматики) отнесется с пониманием к происходящему и, не вдаваясь в лишние разговоры, дискуссии, иные акции неповиновения и конфронтации, будет работать и ездить как и прежде, не спеша переваривая и "глотая по кусочкам" транспортные проблемы автолюбителей. Вода не кричит, она думает, как жить экономнее.

Что касается престижных направлений европейской и мировой практики, то нынешний год "мчит по дорогам" под знаменем прежде всего итальянских автомобилей. Они незаслуженно игнорировались многими нашими псевдознатоками, способными оценить только лишь "Мерседес-Бенц" или японские авто, кстати, весьма малопрестижные в Европе. Замечу, что немецкие красавцы со звучным женским именем уже давно не интересуют деловых европейцев, предпочитающих малогабаритные и более экономичные "Фольксваген-Гольф", "Опель-Кадетт" и т.д. Кстати, начиная с 1983 года самой покупаемой автомашиной в Западной Европе неизменно остается "Фиат-УНО", претерпевший множество модернизаций за последние годы. Нетрудно догадаться, что нынешние белорусские бизнесмены покупают дорогие авто не для поездок, скорее для самоутверждения и... самовозвышения. Отсюда, как справедливо отмечают иностранцы, бизнес в Беларуси и в целом по СНГ скорее рекламный, чем деловой. Как видим, по автомобилю можно судить о качествах хозяина.

Если говорить о моделях, то по-прежнему будет лидировать "Феррари". Это спортивно-прогулочный, суперсовершенный европейский автомобиль, доступный далеко не каждому. Северокорейский миллионер (естественно, негласный) Ким Чен Ир, сын лидера Ким Ир Сена, в интервью японскому корреспонденту прямо заявил, что предпочитает самые дорогие, совершенные в дизайне, надежные люкс-машины, а именно: "Феррари" и британские "Ягуары". О японских авто он даже не вспомнил, одновременно выразив мнение миллионов автолюбителей из развитых стран, последнее десятилетие неизменно не отдающих предпочтение дешевым и современным авто Страны восходящего солнца.

Как и "Феррари", итальянская "Ланчиа" — один из трех самых престижных автомобилей в Европе, приобрести которую даже в Италии проблематично. Эти модификации исключительно для городских деловых людей вне зависимости от типологии характеров. В их облике строгость и уверенность в успехе. На нашем рынке итальянские машины (такие, например, как "Альфа-Ромео", "Ламбардины" и другие) можно встретить нечасто. А ведь это очень мощные машины, мотор которых считается одним из лучших в полицейских авто. Также большим спросом будут пользоваться немецкие автомобили. Это понятно, ведь в прошлом году в Германии выпущено более 5 млн.машин, в основном предназначенных для восточной части страны и Восточной Европы.

Не менее важен вопрос об экологической чистоте атмосферы. И в этом отношении европейские автомобили лидируют, причем опять-таки итальянские, немецкие и стран Скандинавии.

Водителю целесообразно выбирать не только модель железного друга, но не забывать и о цветовой гамме. Это беда нашего рынка — приобретение машин случайных цветов. В нынешнем году синей Собаки популярны авто голубого, сиреневого, зеленых и темно-синего цветов, но ни в коем случае не красного, бежевого, розового, оранжевого, реже — черного. (Очередь черного — год следующий). И хотя пока мы не можем позволить себе строго следовать подобным советам, но в перспективе это будет нормальным явлением. Если вы в этом году покупаете автомобиль соответствующей цветовой гаммы — он будет вашим другом. Уже доказано, что с такими водителями случается процентов на 80 меньше аварий.

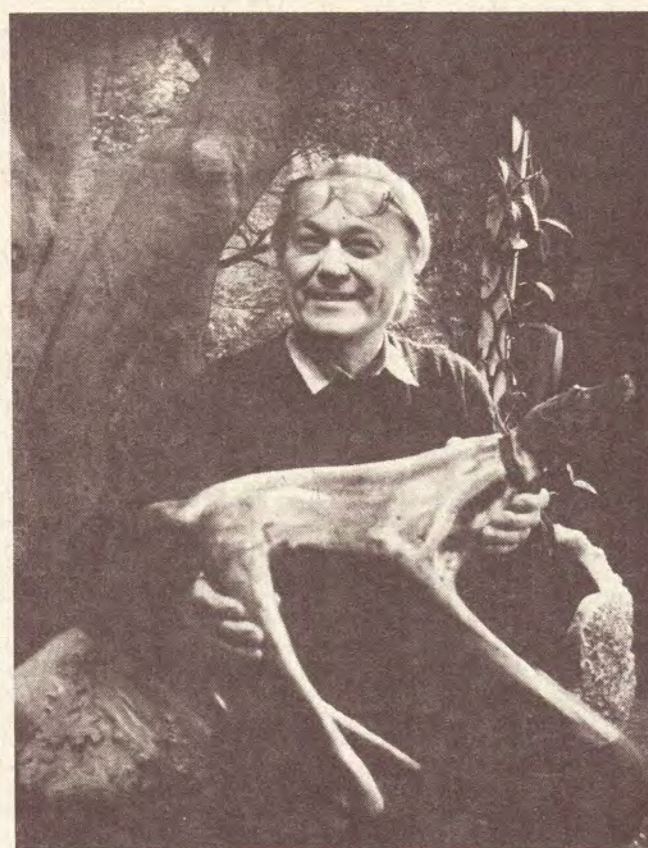
Если рассмотреть подробнее, то для знаков Земли (Козерог, Телец, Дева) больше подходят автомобили темно-зеленого, темно-синего, серого или голубого цветов.

Водителям знаков Воздуха надо выбирать светлые тона. Кстати, люди этих знаков (Водолей, Близнецы, Весы) лучше всего чувствуют себя на дорогах зимой и у них меньше возникает проблем: цвет снега и светлые тона вообще стимулирующе действуют на их психику, активизируют внимание, обостряют зрение и интуицию, помогают координации воли и интеллекта.

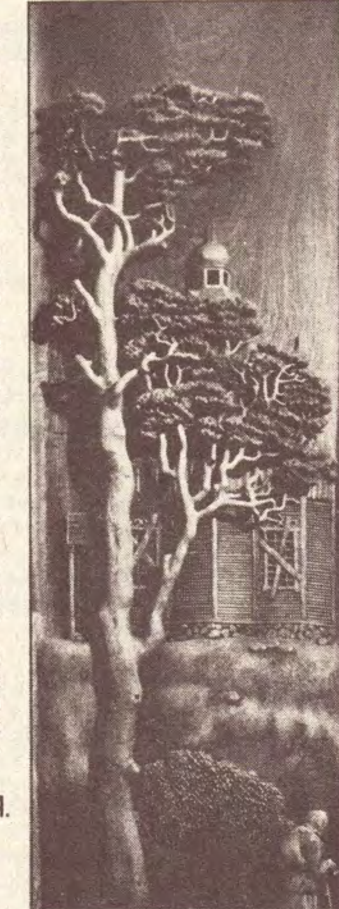
Знакам Воды (Рак, Скорпион, Рыбы) лучше остановиться на темно-синих, темно-голубых, реже — черных цветах.

Для знаков Огня (Овен, Лев, Стрелец) — раздолье: ваши цвета — красный, бордовый, розовый, оранжевый, коричневый. Им можно приобрести машину и светлых тонов. Однако при покупке автомобиля, кроме чисто цветовых особенностей, надо помнить и о специфике года. Повторяю, если в этом году вы купите авто темно-зеленого, синего или темно-голубого цветов, то не проиграете. Священная восточная Собака будет надежно защищать вас и ваше авто исходя из повелений Великого Космоса.

Сергей ОНУПРИЕНКО, кандидат философских наук.

Працавітасці мінчаніна Леаніда Дзмітрыевіча Жданава пазайздросціць не толькі мурашка, але і пчала любая. Ён — вялікі талент, "драўляных" спраў майстар. Рэзчык-філосаф і рэзчык-гумарыст. ""Спатыкнецца" дзе-небудзь позіркам аб спілаваны пянёк ці мудрагеліста закручаныя карані — цягне ў дом. Нават калі дубіна і ў дзверы не пралезе — усё роўна цягне. А жонцы потым — трэскі з дывана, ды і падарункі ад мужа атрымлівай у выглядзе... трохногага крэсла-пянька, усеянага грыбамі ды павукамі. Ці — разную шкатулку "Гусі-лебедзі" з казачнай сястрыцай, брацікам і Бабай-Ягой . Але, скажу шчыра, усе гэтыя казачныя "бабулі" ў параўнанні з "крэслам-Кашчэем" — ну проста "кішэнныя жанчыны"! Стаіць на варце шахматнага стала і фігурак. "Белыя" — добрыя сілы, "чорныя" — злыя. Прыгажосць — неймаверная.

Неабходна аддаць належнае майстру — ужо калі задумае адлюстраваць характар праз нос, дык апошні ні ў якія вароты не лезе. Узяць хаця б насценную маску "Хлопчык-нос" ці маску-кошык "Задавака"...

А вось сам Леанід Дзмітрыевіч вельмі сціплы чалавек. І добры: талентам дзеліцца. У гарадскім Палацы дзяцей і моладзі кіруе гуртком мастацкай разьбы па дрэву. Ну як такога майстра не пахваліць?

Алена КЛІМЕНКА.

На здымках: майстар і яго работы.

Фота Юрыя ЗАХАРАВА.

З паэтычнага сшытка

Пятро ГАРЭЦКІ

НАРАЧ

Азёр нямала на Украіне,
А Нарач – возера ў сяброў:
Жывы прастор пад небам сінім
Ад берагоў да берагоў.
Па-над вадою хвояў шаты
Аб лёсе гутараць сваім.
Не раз у будні і на святы
Стаяў я ў роздуме над ім.
Бруіцца светлае бяздонне,
Як срэбра чыстае расы.
Прыроды матчынай улонне,
Разбег блакітнае красы.
Крык быстрых чаек над вадою,
Сляды ружовых бліскавіц,
А ў лузе тонкаю струною
Звіняць струменьчыкі крыніц.
Я аддаваў тут на світанках
Паклон гасціннаму кутку, –
Ішоў у дом Максіма Танка
Па нарачанскім беражку.
Як часта вогнік там не гасне
Усю ноч між сосен і дубоў.
І сэрца чуе ў новым часе
Дыханне Танкавых радкоў.
Я чую сэрцам кліч Айчыны.
О нарачанскі бор – глядзі,
Мяне знаёмаю сцяжынай
Яшчэ на Нарач прывядзі.

ДУБ У АКОПАХ

Высокі дуб раскінуў голле,
Стаіць адзін у родным полі.
Не раз яго маланкі білі,
А ён сваім зялёным крыллем
Хістае сінія нябёсы,
Да хмар калматы чуб узнёсшы.
Стаіць ён трыста лет і зім,
Страсае росы на лугоў кілім.
А ўвосень стрэнецца з вятрамі –
Зямлю пакрые жалудамі.
Аб ім мне песня расказала,
Бо тут не раз сядзеў Купала.
То не легенда. З даўніх дзён
Той дуб з Акопаў нам відзён.
Яго не трэба славіць нам,
Бо ён легендай стане сам.

ЛЕТА

Сцяной пшаніца выйшла з руні,
Па нівах лета зноў ідзе
І на сцяблінкі, бы на струны,
Сваю мелодыю кладзе.
З дажджамі цёплымі,
Грамамі,
Бы ў араторыі якой.
А перапёлкі з жаўрукамі
Ад жніўня страцілі спакой.
Над каласістым тым прыволлем
Гудуць і пчолы і чмялі...
Люблю і я пайсці на поле,
Аддаць паклон сваёй зямлі.
Яе там родны голас чутны,
Ён сэрцу моцы надае,
Там век я не бываю смутны,
Мне родны ўвесь прастор пяе.

ПРАКОСЫ

У садзе падаюць лісты,
На травах серабрацца росы.
З касой іду я ў чэрвень босы
І за радком кладу радок –
То восені маёй пракосы.
Душа так прагне шчырых слоў,
Каб песня слалася на гоні.
І думка думку ўдалеч гоніць,
Натхненнем сэрца б"ецца зноў.
Прайшоў нямала я дарог,
Пазасяваўшы зернем ніву.
І каб у працы быць шчаслівым –
Я права гэтае збярог.
Тым ганаруся, што ў жыцці
Кляпаць даўно умею косы.
І класці за радком радок –
То ж восені маёй пракосы.

■ Ваш сад, ваш агарод

ЯК ДАГЛЯДАЦЬ ЧАСНОК?

Сёння на пытанні нашых чытачоў, як трэба даглядаць улетку часнок, каб ён не псаваўся ў час зімовага захоўвання ў хаце ці ў кладоўцы, адказвае начальнік абласной станцыі аховы раслін А.С.ЯГОРАНКА.

— Трэба памятаць, — падкрэсліў Адам Сцяпанавіч, — што азімы часнок улетку выносіць стрэлку, на якой развіваецца суквецце. Дык вось гэтае суквецце моцна адцягвае пажыўныя рэчывы ад галоўкі цыбуліны, якая знаходзіцца ў глебе. Многія дачнікі, ды і гаспадыні ў вёсцы, не звяртаюць на гэтае суквецце ніякай увагі. А яно развіваецца, цвіце... Таму, як толькі пачынае фарміравацца суквецце, стрэлку неабходна зрэзаць разам з суквеццем. Пакідаць жа яго варта толькі на тых раслінах, якія з'яўляюцца самымі буйнымі і моцнымі і з якіх вам патрэбна будзе насенне. Зрэзаныя стрэлкі можна выкарыстаць пры квашанні агуркоў, кансерваванні агародніны.

Калі ж не зразаць суквецці, то галоўка (цыбуліна) будзе істотна аслаблена. Потым яна дрэнна захоўваецца. Вось чаму можна пачуць нараканні ад гаспадынь, што зімовы часнок цяжка захаваць да вясны ў нармальным стане.

І яшчэ. Азімы часнок трэба своечасова ўбіраць. Неабходна ведаць: як толькі галоўка суквецця лопаецца, настала пара ўборкі. Убраўшы з агарода часнок, трэба пакласці яго ў цяньку пад павеццю, каб "дайшоў", падсох. Тады яго можна пераносіць у хату ці ў сухую кладоўку і быць упэўненым, што галоўкі не папсуюцца.

Здараецца ж, што гаспадыні ўбіраюць часнок — з-за спазнення ці па іншай прычыне — позняй восенню. Тады ён, як правіла, дрэнна захоўваецца.

Іван АБАБУРКА.

Спорт

АЛІМПІЙСКІ ЗАБЕГ

Стагоддзю сучаснага алімпійскага руху і пяцідзесяцігоддзю вызвалення Беларусі ад фашысцкіх захопнікаў быў прысвечаны лёгкаатлетычны забег, які праведзены ў мінскім мікрараёне Усход.

Для ўдзелу ў алімпійскім забегу ў спартыўным комплексе «Працоўныя рэзервы» сабраліся многія мінчане і госці беларускай сталіцы. На ўрачыстым адкрыцці прысутнічалі кіраўнікі Нацыянальнага алімпійскага камітэта Беларусі, Мінскага гарспарткамітэта, алімпійскія чэмпіёны. Яны горача віталі ўдзельнікаў, пажадалі ім поспехаў на дыстанцыі.

Дзесяць кіламетраў сярод мужчын першым пераадолеў вядомы мінскі лёгкаатлет Васіль Амялюсік — 31.40, а сярод жанчын — майстар спорту міжнароднага класа Алена Цухло — 36.13. Яны, а таксама пераможцы ва ўсіх узроставых групах атрымалі памятныя падарункі — гадзіннікі з алімпійскай сімволікай.

У алімпійскім забегу прынялі ўдзел і школьнікі.

ФІНАЛ ЗА ЧЭМПІЁНАМ

Фінальны матч розыгрышу Кубка Беларусі па футболу праведзены на мінскім стадыёне «Дынама».

Ганаровы прыз аспрэчвалі дынамаўцы Мінска і бабруйскі «Фандок». У першым тайме лік адкрыў нападаючы гаспадароў поля Пётр Качура. Потым актывізаваліся госці, дзе асабліва прыкметнымі былі Сяргей Яромка, Кірыл Савосцікаў і Сяргей Амялюсік. Менавіта Яромка і ўстанавіў раўнавагу. У сярэдзіне другой паловы гульні індывідуальнае майстэрства прадэманстраваў дынамавец Юрый Шуканаў, а на апошняй мінуце яго аднаклубнік Сяргей Бараноўскі ўстанаўлівае канчатковы вынік — 3:1.

Восенню мінскае «Дынама» выступіць у еўрапейскім Кубку УЕФА, а «Фандок», як фіналіст — у Кубку ўладальнікаў кубкаў.

ЗА КУБАК ВОБЛАСЦІ

Пачаліся гульні на Кубак вобласці па футболу. Згуляны першыя два матчы. Самахвалавіцкі «Сантанас» прымаў футбалістаў Заслаўя і перамог з лікам 4:0. Такі ж вынік зафіксаваны і ў Нясвіжы, дзе «Аўтамабіліст» нанёс паражэнне крупскаму «Будаўніку».

Два матчы не адбыліся. Паражэнне за няяўку ў Крупкі на сустрэчу з «Дарожнікам» з лікам 0:5 залічана мар"інагорскаму «Бетпласту». Такое ж «пакаранне» напаткала і каманду «Беларусь» з Беразіно, якая не прыбыла ў Мар"іну Горку на матч са «Свіслаччу». Футбалісты «Бетпласта» і «Беларусі» выбылі з далейшай барацьбы за кубак. Паўторныя матчы «Аўтамабіліст» (Нясвіж) — «Будаўнік» (Крупкі) і «Сантанас» — «Заслаўе» адбудуцца заўтра.

6 ліпеня першыя кубкавыя гульні правядуць «Белыя Росы» з Першай мінскай птушкафабрыкі, старобінскі «Аўтамабіліст», «Маналіт» з Фаніпаля і смалявіцкі «Крышталь».

ВЫСТУПІМ У МАЛАДЗЁЖНЫМ

У двух гарадах Славеніі 3 ліпеня стартуе маладзёжны чэмпіянат Еўропы па баскетболу.

Зборная Беларусі, якую ўзначальвае галоўны трэнер Аляксандр Барысаў, за дзве пуцёўкі ў паўфінал будзе весці барацьбу разам з камандамі Славеніі, Грэцыі, Фінляндыі, Ізраіля і Францыі. У другой падгрупе выступяць баскетбалісты Германіі, Славакіі, Іспаніі, Італіі, Турцыі і Расіі.

Трэніровачны збор наша каманда праводзіла ў Стайках, згуляла тры таварыскія матчы з данецкім «Шахцёрам» і ва ўсіх перамагла. У стартавай пяцёрцы выступалі ігракі мінскага РТІ Байдакоў, Куль, Крыванос, Альшэўскі і Радыёнаў.

УСТУПІЛІ МЕСЦА МАЦНЕЙШЫМ

Закончыліся чэмпіянаты Рэспублікі Беларусь па футболу ў другой і трэцяй лігах.

Перамогу ў другой лізе атрымаў лідскі «Абутнік», які і заваяваў адзіную пуцёўку ў групу мацнейшых. Месца футбалістам Ліды ўступае старадарожскі «Будаўнік», які ў першай лізе аказаўся апошнім.

З другой лігай развітваюцца мінскія каманды «Змена» і «АФВіС—РШВСМ». Іх месцы зоймуць мінская «Атака-Аура» і гродзенскі «Кардан-Флайерс»

(Наш кар.).

Хатні экран

28 чэрвеня, аўторак

Беларускае тэлебачанне

15.10. "Еўрапейскі калейдаскоп".
15.45. "Казка пра старое рэха". Мультфільм.
15.50. Эканамікст.
16.00. Абласныя навіны (Віцебск).
16.15. Дзедка за рэпку.
16.50. Навіны.
17.00. "Я малюю чырвоны лес", "Вяроўка".
17.25. Навіны Бі-бі-сі.
18.00. "Вялікая Айчынная". Д/ф.
18.50. "У сэрцы жыве надзея...".
19.15. Мост.
19.40. Метраном.
20.30. Кантакт: адрасы, прапановы, інфармацыя.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. Пяць хвілін на жарты.
21.40. "Час выбраў нас". 1-я серыя.
22.45. Пад купалам Сусвету.
22.55. Стоп-кадр.
23.15. НІКа.
23.30. Надвор'е.
23.40. Шоу-цэнтр "Вольны вецер" прадстаўляе...

Канал "Астанкіна"

14.00, 17.00, 20.00, 22.50. Навіны.
15.00. Справа.
15.10. "Вайна гобатаў".
15.40. Чароўная страла.
16.00. 440 герц.
16.40. Планета.
17.25. На X міжнародным конкурсе імя П.І.Чайкоўскага.
17.45. Яшчэ раз аб прыватызацыі.
17.55, 20.35. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
18.25. "Дзікая ружа". Тэлесерыял.
18.55. Тэма.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. З першых рук.
20.55. Футбол. Чэмпіянат свету. Зборная Ірландыі — зборная Нарвегіі.
22.35. Праграма "У".
22.55. Футбол. Чэмпіянат свету. Зборная Расіі — зборная Камеруна. У перапынку — Імгненні вялікага футбола.

Канал "Расія"

15.00, 19.00, 22.20. Весткі.
15.30. Там-там навіны.
15.45. Новая лінія.
16.30. М-трэст.
16.45. Прыгоды ваўчара.
17.05. Панове-таварышы.
17.20. Свята кожны дзень.
17.30. Без гневу і прыхільнасці...
18.00. Ніхто не забыты.
18.05. "Санта-Барбара". Тэлесерыял.
19.25. Чэмпіянат свету па футболу. Італія — Мексіка. У перапынку — Падрабязнасці.
21.30. Юбілейны вечар Булата Акуджавы.
22.40. Аўтаімгненне.
22.45. Зоркі гавораць.
22.50. Спартыўная карусель.
22.55. Працяг юбілейнага вечара Б.Акуджавы.

29 чэрвеня, серада

Беларускае тэлебачанне

8.00. Раніца рэспублікі.
8.10. Пяць хвілін на жарты.
8.15. Надвор'е.
8.25. "Планета людзей". Міжнародная праграма.
8.55. Пад купалам Сусвету.
9.05. "Час выбраў нас". 1-я серыя.
10.10. "Пралескі". Д/ф.
10.35. Настальгічны дывертысмент.
11.35. "Што ні край, то свой звычай".
12.30. Відзьма-нявідзьма.
13.30. Навіны.
13.40. Экран — абітурыенту. Матэматыка.
14.10. Гісторыя.
14.40. Фізіка.
15.10. "Пяць тыдняў на паветраным шары".
16.00. Абласныя навіны (Гомель).
16.15. "Забытыя мясціны". Д/ф.
16.35. Шукаем ініцыятыўных.
16.50. Навіны.
17.00. Паэт М.Аўрамчык.
17.25. Навіны Бі-бі-сі.
18.00. "Вялікая Айчынная". Д/ф.
18.50. "Карамболь". Ток-шоу з удзелам народнага артыста Расіі А.Калягіна.
19.20. Першы Міжнародны фестываль фальклору.
20.25. Пяць хвілін на жарты.
20.30. Кантакт.
20.35. Калыханка.
21.00. Панарама.
21.35. "Час выбраў нас". 2-я серыя.
22.50. Пад купалам Сусвету.
23.00. НІКа.
23.15. Надвор'е.
23.25. Дзесяць хвілін плюс стагоддзе.

Канал "Астанкіна"

8.00, 11.00, 14.00, 17.00, 20.00, 23.00. Навіны.
8.20. "Дзікая ружа".
8.50. Тэніс. Уімблдонскі турнір.
9.50. Футбол. Чэмпіянат свету. Зборная Расіі — зборная Камеруна.
10.50, 1.05. Прэс-экспрэс.
11.20. "Джыўс і Вустэр". Тэлесерыял.
14.25. Прадпрымальнік.
15.10. "Вайна гобатаў".
15.40. Джэм.
16.10. Адказы.
16.40. Міждзяржаўная тэлерадыёкампанія "Мір".
17.25. Яшчэ раз аб прыватызацыі.
17.30. Асобы расійскай палітыкі.
17.45. Тэхнадром.
17.55, 20.35. Надвор'е.
18.00. Гадзіна пік.
18.25. "Дзікая ружа". Тэлесерыял.
18.55. Кінапанарама.
19.40. Добрай ночы, малышы!
20.45. Маналог.
20.55. "Дарагі Гарбачоў" (Італія).
22.30. У гасцях у Мусліма Магамаева.
23.05. Футбол. Чэмпіянат свету. Зборная Марока — зборная Галандыі.

Канал "Расія"

10.00, 15.00, 19.00, 22.20. Весткі.
8.00. Сусветныя навіны Эй-бі-сі.
8.30. Ранішні канцэрт.
8.45. "Санта-Барбара".
9.35. Тэлегазета.
9.40. Сялянскае пытанне.
15.20. Студыя "Рост".
15.50. Там-там навіны.
16.05. Далёкі Усход.
16.50. Далай-лама ў Маскве.
17.00. Не быць дыназаўрам.
17.15. Гутарка з Прэзідэнтам Туркменістана Сапармуратам Ніязавым.
18.00. Свята кожны дзень.
18.10. L-клуб.
19.25. Падрабязнасці.
19.35. Чэмпіянат свету па футболу. Бразілія — Швецыя.
21.30. Фільм-прэм'ер.
21.45. Ніхто не забыты.
21.50. Я — лідэр.
22.40. Аўтаімгненне.
22.45. Зоркі гавораць.
22.50. Спартыўная карусель.
22.55. Экран крымінальных паведамленняў.
23.05. "Назаўсёды". Маст.фільм.

8 канал

28 июня, вторник

18.00 Многосерийный фильм для детей "Карусель". Мультфильмы.
19.00 Телесериал "Лабиринт правосудия": "Обмен безопасностью".
19.50 Студия "ИНТЭКС". Новости.
20.00 Мультсериал "Вольтрон".
21.20 Развлекательная программа "Игра".
22.05 Приключения... Детективы... Художественный фильм "Непобедимый".

29 июня, среда

18.00 Многосерийный фильм для детей "Карусель". Мультфильмы.
19.00 Полицейский сериал "Хилл Стрит Блюз": "Прекрасный вечерок в трущобах".
19.50 СОЛТЭК. Новости.
20.00 Мультсериал "Вольтрон".
20.30 Телесериал "Морена Клара". 38 серия.
21.20 "Домашний врач".
21.50 Художественный фильм "Человек с бульвара Капуцинов".

Наш адрас:
220013, гор.Мінск, вул.Б. Хмяльніцкага,10-А,паверх 9, рэдакцыя газеты "Мінская праўда".

ТЭЛЕФОНЫ:
прыёмнай рэдакцыі —68-29-76,
намесніка галоўнага рэдактара —68-25-81,
адказнага сакратара —68-26-48,
сакратарыята —68-26-48,
аддзелаў: Саветаў —68-26-38,
адукацыі і культуры —68-25-76,
сацыяльна—эканамічнага —68-25-43,
грамадска-палітычнага —68-25-42,
інфармацыйна-аналітычнага —68-28-33,
пісьмаў і маральна-бытавых праблем — 68-25-83,
ілюстрацыі —68-25-03,68-26-48,
камерцыйнага — 68-25-86,
бухгалтэрыі —68-26-65.
Тэлефоны карэспандэнцкіх пунктаў:
у Барысаве —(8-277)5-15-61,Вілейцы —(8-271)5-57-86,Нясвіжы—(8-270)5-41-88,
Салігорску — (8-210) 2-49-60.

ЗАСНАВАЛЬНІК – Мінскі абласны Савет народных дэпутатаў, 220625, г.Мінск, вул. Энгельса, 4.
"Мінская праўда"— орган Мінскага абласнога Савета народных дэпутатаў.

Галоўны рэдактар М.А.ШЛОМА.

Рэдакцыя можа друкаваць матэрыялы ў парадку абмеркавання, не падзяляючы пункту гледжання аўтара.
Адказнасць за падбор і дакладнасць апублікаваных фактаў і іншых звестак нясуць іх аўтары.
Рэдакцыя пакідае за сабой права не ўступаць у перапіску з чытачамі.

Час падпісання ў друк: па графіку 22.10.
Нумар падпісаны ў 22.00.
Набрана і звярстана на настольна-выдавецкім комплексе. "Мінскай праўды".
Друкарня выдавецтва "Беларускі Дом друку".
220013, г.Мінск, пр. Ф.Скарыны, 79.
Тыраж 17775. Індэкс 63923. Зак №67.
М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12